

DRAUGAS

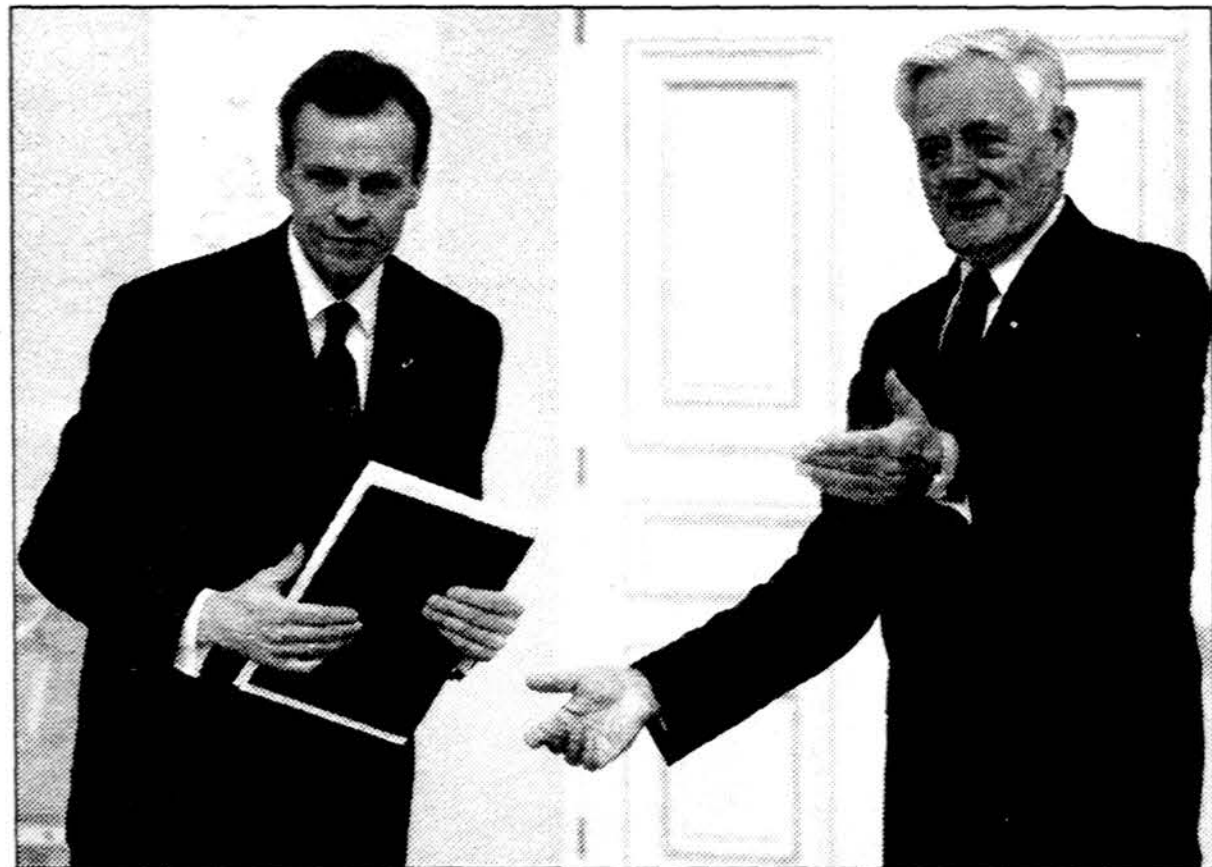
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, VASARIO - FEBRUARY 20, 2007

Vol. XCVIII Nr. 35

A. Brūzgai įteikti skiriamieji raštai

Prezidentas V. Adamkus (d.) įteikė skiriamuosius raštus Lietuvos ambasadoriui JAV A. Brūzgai. Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

Vilnius, vasario 19 d. (BNS). Prezidentas Valdas Adamkus pirmadienį priėmė naujuoju Lietuvos ambasadoriumi Jungtinėse Valstijose paskirtą karjeros diplomata Audrių Brūzgą. V. Adamkus A. Brūzgai perdavė skiriamuosius raštus, kuriuos šis

įteiks JAV prezidentui George W. Bush.

Kaip pranešė prezidento spaudos tarnyba, susitikimo metu V. Adamkus pabrėžė, kad A. Brūzgai suteikta atsakomybė atstovauti Lietuvai šalyje, kuri visada buvo ir yra artima Lietuvos partnerė ir rėmėja bei daugelio išeivių iš Lietuvos antroji tėvynė.

V. Adamkaus nuomone, šiuo metu, kaip turbūt niekada anksčiau dvišalio bendradarbiavimo istorijoje, yra visos galimybės stiprinti dviejų šalių žmonių ir verslo ryšius, atverti sienas bevizėms kelionėms ir kurti vertybėmis pagrįstą strateginę partnerystę.

Dekretą dėl A. Brūzgos paskyrimo V. Adamkus pasirašė praėjusį ketvirtadienį. Diplomatas darbą Washington, DC, pradės vasario 26 d.

Nepaprastojo ir įgaliotojo ambasadoriaus rangą turintis A. Brūzga URM dirba nuo 1991 metų.

Jis yra dirbęs ambasadoje Izraelyje, Didžiojoje Britanijoje, vadovavo ambasadai Suomijoje.

Rūta Rudinskaitė
Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

Prezidentas priėmė Nacionalinio diktanto nugalėtojus

Vilnius, vasario 19 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus tikisi, kad Nacionalinis diktantas taps gražia tradicija.

„Gyvenantiems išeivijoje ir Sibiro tremtyse lietuvių kalba buvo vilis ir jungtis, kuri telkė lietuviškas šeimas, padėjo išlaikyti lietuvišką ryšį su tėvyne“, — pirmadienį vykusiam susitikime su nacionalinio diktanto nugalėtojais ir rengėjais sakė V. Adamkus.

Po šeštadienį vykusio Nacionalinio diktanto finalo raštingiausia lietuviu buvo paskelbta 19-metė Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto antrakursė Rūta Rudinskaitė.

Be jos, prezidentas pasveikino diktantą Nukelta į 6 psl.

Užsienio lenkai turės atstovus parlamente

Varšuva, vasario 19 d. (BNS) — Didelė lenkų emigrantų bendruomenė pagal anksčiau galiojusias taisykles galėjo dalyvauti Lenkijos prezidento ir parlamento rinkimuose, tačiau turėdavo balsuoti už kandidatus, iškeltus Varšuvos rinkimų apygardoje, kur dažniausiai balotiruodavosi politinių partijų vadovai.

Kaip rašo savaitraštis „Wprost“, keičiamas Lenkijos rinkimų įstaty-

mas, kuriame numatyta užsienyje gyvenantiems lenkams įsteigti specialią rinkimų apygardą už šalies ribų. Joje bus renkami du Seimo deputatai ir vienas senatorius.

Emigrantai galės balsuoti paštu. Jiems bus atsiųsti biuleteniai, kuriuos jie užpildę privalės parsiusiti atgal į Lenkiją. Šie vokai bus atplėšiami tik rinkimų dieną.

Įstatymo rengėjai mano, kad mi-

nimos pataisos ne tik priartins emigravusius lenkus prie šalies gyvenimo, bet ir padės spręsti jų pačių problemas.

Kaip rašo žiniasklaida, vien per pastaruosius dvejus metus, šaliai įstojus į Europos Sąjungą, emigravo maždaug 1,5 mln. lenkų.

Manoma, kad, už Lenkijos ribų gali gyventi iki 18 mln. lenkų tautybės žmonių.

Šiame numeryje:

- Sveikatos klausimais.
- Konstitucinio Teismo nutarimo dėl LR pilietybės pasekmės.
- Lietuva dujiniuose Rusijos gnaužtuose.
- Užgavėnės — linksmybių metas.
- „Pabaigos svieto“ ženklai.
- Lietuvių telkiniai.
- Lietuvos vėliava Cicero rotušėje.
- Tarptautiniame chirurgijos muziejuje.

Valiutų santykis

1 USD — 2.63 LT
1 EUR — 3.45 LT

Netekome rašytojos J. Ivanauskaitės

Vilnius, vasario 19 d. (ELTA) — 2007 metų vasario 17 dieną savo namuose po ilgos ir sunkios ligos mirė žymi rašytoja, Lietuvos rašytojų sąjungos narė, Nacionalinės premijos laureatė, eseistė, dailininkė Jurga Ivanauskaitė. Ji sirgo viena pikčiausių vėžio formų — sarkoma.

J. Ivanauskaitė gimė 1961 m. lapkričio 14 d. Vilniuje. 1979 m. baigė M. K. Čiurlionio meno mokyklą (dabar — Menų gimnazija), 1985 m. — Vilniaus dailės institutą (dabar — Dailės akademija), grafikos specialybę. 1988—1991 m. ji aktyviai bendradarbiavo Sąjūdžio leidiniuose „Sąjūdžio žinios“, „Sietynas“, „Atgimimas“, „Šiaurės Atėnai“.

1993 m. J. Ivanauskaitė pirmą kartą nuvyko į Rytus, o 1995—1998 m. daugiausia laiko praleido keliaudama po Himalajus, kuriuose domėjosi budizmo religija ir filosofija: po Šiaurės Indiją, Nepalą, Tibetą. Sugrįžusi tapo Nukelta į 6 psl.

J. Ivanauskaitė tapybos parodos „Tibeto Mirusiųjų knyga“ atidaryme 2002 metais. Kęstučio Vanago (ELTA) nuotr.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-19-07

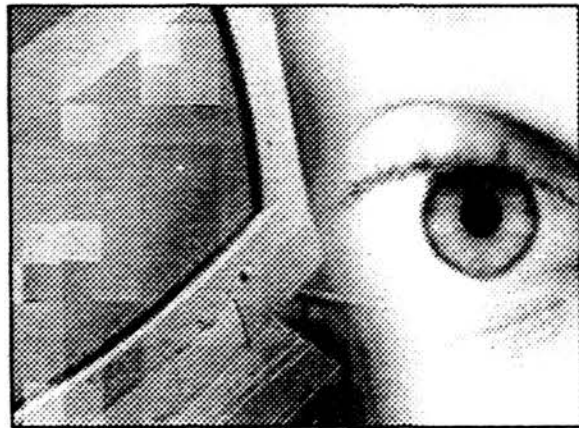
*****ORIGIN MIXED ADC 604
E53 P3 GRATIS 020107
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

PERIODICALS

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Kompiuterinės regos sindromas

Kompiuteris įsiveržė į visas mūsų gyvenimo sritis. Jais mes ne tik dirbame, bet ir leidžiame laisvalaikį. Tačiau kartu su kompiuteriu atsirado ir „kompiuterių amžiaus liga“. Daugelis žmonių, ilgą laiką dirbančių kompiuteriais, pastebi, jog pablogėjo rega. Jie skundžiasi sulėtėjusiu regos fokusavimu nuo artimų į tolimesnius objektus ir atvirkščiai (sutrikusi akomodacija), daiktų dvejinimusi, greitu nuovargiu skaitant, deginimu akyse, „smėlio“ pojūčiu po vokais, akiduobių ir kaktos skausmu, skausmu judinant akis, akies obuolio paraudimu.

Šie reiškiniai vadinami vienu terminu „astenopija“. Anot užsienio specialistų, jam neatsparūs nuo 50 iki 90 procentų kompiuterio vartotojų. Kai kuriems šie požymiai pasireiškia jau po 2 darbo kompiuteriu valandų, daugeliui – po 4, kone visiems – po 6 darbo valandų.

Gydytojas rekomenduoja

Prie kompiuterio sėdėti ne ilgiau nei 4 valandas per parą. Monitorius ant darbo stalo turi stovėti tiesiai, 45-70 centimetrų atstumu nuo akių, šiek tiek žemiau jų lygio (maždaug 10 laipsnių) – taip, kad į ekraną žiūrė-

tumėte šiek tiek iš viršaus. Kas 30-40 minučių reikia atsitraukti nuo monitoriaus ir padaryti lengvą akių mankštą.

* Stipriai užsimerkite ir plačiai atmerkite akis, intervalas – 6-7 kartai per 30 sekundžių.

* Nepasukdami galvos pažiūrėkite į viršų, žemyn, dešinėn, kairėn.

* Akimis sukite ratus žemyn, dešinėn, viršun, kairėn ir į priešingą pusę.

* 1-2 minutes labai greitai mirksėkite. Tai apsaugos akis nuo perdžiūvimo, raižymo ir skausmo. Dirbdami kompiuteriu stenkitės dažniau mirksėti.

* Užsimerkite ir 1 minutę labai atsargiai bei švelniai masažuokite vokus apskritiminiais pirštų judesiais.

* Dirbdami kompiuteriu nepamirškite taisyklingos laikysenos. Kuo dažniau ištieskite nugarą, pečius. Laiku vartokite gydytojo paskirtus vitaminus. Tada išvengsite CVS, o kompiuteris taps patikimu pagalbininku ir draugu.

Daugiau valgykite vaisių ir daržovių.

Vitamins A yra morkose, pomidoruose, lapinėse daržovėse ir žuvų taukuose.

B grupės vitaminų yra riešutuose, daugelyje vaisių, grūduose bei kepenyse.

Vitamins C rasime inkstuose ir įvairių rūšių žuvyje, taip pat erškėtuogėse, citrusiniuose vaisiuose, svogūnuose, pomidoruose, špinatuose ir obuoliuose.

„Klaipėda“

Šiuolaikinis vyras prieš žiurkėną

Naujo tyrimo autoriai teigia, kad vos trys kavos puodeliai per dieną sumažina vyrų sugebėjimą pradėti normalius vaikus.

Šis naujusias darbas rodo, jog dėl šiandieninio gyvenimo būdo mažėja spermatozoidų, blogėja jų kokybės rodikliai. Tyrimas, kurį rėmė JAV vyriausybė, išaiškino, jog vyro organizme spermatozoidų šiuo metu susidaro tris kartus mažiau nei žiurkėno organizme.

Bredfordo ir Kalifornijos (Berklje) universitetų mokslininkai vyrų, kurie vartoja vidutines kofeino dozes, lytinėse ląstelėse aptiko genetinių pažeidimų. Dėl to gali žūti embrionas arba gimti kūdikis su defektais ir genetinėmis ligomis.

Šio tyrimo rezultatai išspausdinti žurnale „Human Reproduction“. Jie rodo, kad vyrui senstant blogėja spermos kokybė. Tačiau prieinama prie išvados: „Nepriklausomai nuo amžiaus vyrų, kasdien vartojančių kofeiną, smarkiau pažeidžiama lytinių ląstelių DNR“.

Mokslininkai praneša, kad vis daugiau duomenų įrodo, jog esama ryšio tarp šių pažeidimų ir kūdikių defektų bei mutacijos (tarp jų – vėžys ir nevaisingumas) atsiradimo rizikos. Darbui vadovavęs daktaras Endrius Virobekas iš Kalifornijos universiteto sakė: „Mes išaiškinome, kad vyrai,

per dieną išgeriantys tris puodelius kavos, padaro sau žalos, kuri verčia persirikiuoti embriono chromosomas. Po tokio persirikiavimo embrionas gali neturėti tam tikro geno ten, kur jis privalo būti, ir žūti. Su šiais perstatymais gali būti susiję ir įgimti defektai bei genetinės ligos“.

Jo teigimu, neaišku, kaip kofeinas gali sukelti tokį efektą. „Mes nesuprantame, kaip veikia šis mechanizmas. Būtina tai kruopščiau ištirti. Galbūt problemų kelia ne kofeinas, bet kitos daug kavos geriančių žmonių gyvenimo būdo savybės“.

Visame pasaulyje dėl staigaus vyrų spermatozoidų skaičiaus mažėjimo kaltinamas šiuolaikinis gyvenimo būdas ir cheminė tarša. Tyrimo duomenys rodo, kad per pastaruosius 50 metų jų skaičius sumažėjo vidutiniškai puse trečio karto – nuo 150 milijonų viename sėklinio skysčio mililitre iki maždaug 60 milijonų. Žiurkėnams šis skaičius siekia 160 milijonų viename mililitre.

Mažėjimas tęsiasi. Pavyzdžiui, Medicinos tyrimų tarybos atliktas darbas išaiškino, kad škotų vyrų reprodukcinės galimybės per metus sumažėja vidutiniškai 2 procentais. Be to, jaunų žmonių šis rodiklis prastesnis nei jų tėvų: jaunesni nei 35 metų vyrai turi ketvirtadaliu mažiau spermatozoidų negu gimę 1950-1970

Apelsinai – imuniteto „antklodė“

Sultingi, saldrūsčiai ir vitaminingi apelsinai yra ne tik puikus skanėstas, bet ir vaistas.

Imuninės sistemos stiprumą lemia vitaminai, todėl, įsisiautėjus peršalimo ligoms, rekomenduojama valgyti kuo daugiau citrusinių vaisių. Apelsinai gali būti puikiausias vaistas, tačiau alergiškiems žmonėms gydytojai jų valgyti nepataria.

Gerina atmintį

Pirmiausiai reikėtų paminėti, kad valgant apelsinus žmogaus organizmas gauna daug vitamino C, kuris pripažįstamas kaip puikus antioksidantas. Viename apelsine yra 116,2 proc. šio vitamino, reikalingo dienos porcijai.

Moksliniai tyrimai parodė, kad apelsinai mažina kraujospūdį ir veikia kaip uždegimus gydantis vaistas. Vitaminų yra ir žievelėje, ir minkštyme, todėl tose šalyse, kur galima įsigyti natūralių, chemijos nepaveiktų apelsinų, žmonės sultis spaudžia iš viso vaisiaus, nenulupdami žievelės.

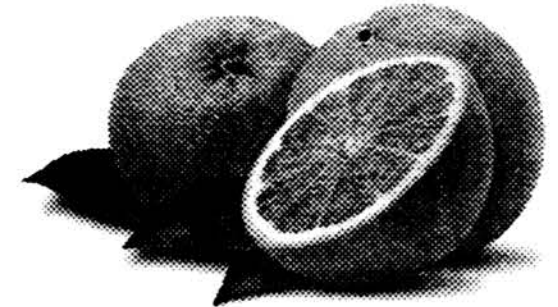
Vitamins C saugo ir nuo kenksmingo aplinkos poveikio bei mažina riziką susirgti vėžiu. Be viso to, šis vitaminas didina atsparumą tokioms sunkioms ligoms kaip astma, osteoartritas ir reumatoidinis artritas.

Pasaulinė sveikatos organizacija citrusinius vaisius rekomenduoja valgyti sergantiems širdies ir kraujagyslių ligomis bei daug protiškai dirbantiems žmonėms, nes jie gerina atmintį.

Be vitamino C, apelsinai turi daug ti amino, vitamino A, kalcio, kalio.

Apelsinai reguliuoja cukraus kiekį kraujyje, todėl, sergantiems cukriniu diabetu, tai – sveikas ir skanus maistas. Besilaikantys dietos apelsinus taip pat drąsiai gali valgyti – jie neketina vidurių, tačiau ir nelaisvina.

Šviežiai spaustos apelsinų sultys

mažina riziką susirgti inkstų akmenlige, o norintiems „išvalyti“ iš organizmo akmenis kasdien patariama išgerti pusę litro sulčių.

Sukelia alergiją

Alergines reakcijas gali sukelti bet koks maistas. Tai priklauso nuo žmogaus organizmo. Tačiau vieni maisto produktai labiau alergizuoja, kiti – mažiau.

Apelsinai yra vienas iš tų produktų, dėl kurių žmonėms kyla nemalonių alerginių reakcijų.

Karvės pienas, soja, špinatai, kiaušiniai, pomidorai taip pat patenka į šią produktų grupę. Tačiau žmonės juos valgo perdirbtus ir paprastai nejaučia jokių pasekmių. Pavyzdžiui, pienui alergiški žmonės gali mėgautis jogurtu ar varške.

Deja, jaučiantiems alergiją apelsinams, gydytojai pataria jų atsisaikyti. Bendri alerginiai simptomai pasireiškia odos bėrimais, sausejimu, galvos skausmais, sloga, niežėjimu, skrandžio gėlimais.

„Klaipėda“

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,

Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavarės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org

administracija@draugas.org

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

„Klaipėda“

Kokių pasekmių lietuvių tautai turės Konstitucinio Teismo nutarimas dėl Lietuvos pilietybės

Ar atitinka lietuvių tautos interesus dvigubą pilietybę panaikinęs Konstitucinio Teismo nutarimas? Kokiais argumentais jis grindžiamas? Lietuvos radijo laidoje „Dienos tema“ diskutavo Konstitucinio Teismo pirmininko patarėjas, ministro pirmininko sudarytos darbo grupės pilietybės sampratos klausimams spręsti vadovas **Egidijus Jarašiūnas**, Pilietybės visuomenės instituto direktorius **Darius Kuolys**, Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas **Laurynas Misevičius** (Vašingtonas) ir JAV Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkės pirmininkas **Darius Udrys**. Kalbino žurnalistas **Tomas Dapkus**.

T. Dapkus: Kokius siūlymus Lietuvos pilietybės klausimu teiks ministro pirmininko sudaryta darbo grupė?

E. Jarašiūnas: Mūsų grupės nuomone, į pilietybę reikia žiūrėti, kaip į tam tikrą teisinį asmens ir valstybės ryšį, kuris atsispindi abiejų pusių teisėse ir pareigose ir yra tikras.

T. Dapkus: Tikras?

E. Jarašiūnas: Tai – ne formalus priklausymas Lietuvos pilietinei tautai, o dalyvavimas bendrų reikalų tvarkyme. Pilietybė – tai teisės ir pareigos, o ne – „aš pasiimu, bet man nieko duoti nereikia“. Konstitucijos 12 straipsnio 2 dalis sako: „Išskyrus įstatymo numatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietis“.

T. Dapkus: Šiuo straipsniu remdamasis, Konstitucinis Teismas ir priėmė savo nutarimą?

E. Jarašiūnas: Visiškai teisingai. O darbo grupės nuomone, galimos dvi išeitys. Konstitucijos keitimas (galima tai daryti tik referendumu) arba pilietybės reikalų tvarkymas Konstitucijos rėmuose. Prieš siūlant tokį referendumą, turi būti mokslinis šio klausimo ištirimas. Negalima daryti taip, kaip daroma dabar: yra kažkoks interesas, pradedama dėl jo garsiai šaukti, o tada priimamas sprendimas ir tik paskui pradedama galvoti, kokias pasekmes po penkerių, dešimties metų toks konstitucinis sprendimas sukels. Darbo grupė mano, kad turi būt rimti tyrimai, ar verta Konstituciją keisti.

Konstituciniam Teismui – lietuvių kalba nėra vertybė?

D. Kuolys: Verta apsvaistyti ir kitą kelią. Tai Konstitucinio Teismo kuriamos konstitucinės doktrinos reinterpretavimas, papildomas klausimo išaiškinimas. Šį kelią pats Konstitucinis Teismas jau yra išmėginęs. Dabar Konstituciją skaitantiems piliečiams kyla klausimas, kodėl joje esančius žodžius „atskiras atvejis“ Konstitucinis Teismas išaiškino kaip „ypač retas, labai retas atvejis“, kai „Didysis lietuvių kalbos žodynas“ tokios žodžio „atskiras“ reikšmės neduoda.

E. Jarašiūnas: Galima leisti į lingvistines diskusijas: ar „Didysis lietuvių kalbos žodynas“, ar „Dabartinės lietuvių kalbos žodynas“ – tai visiškai nesvarbu, nes teisiškai teisinį turinį į tą žodį įveda institucija, kuri turi teisę aiškinti Konstitucijos

tekstą.

D. Kuolys: Manau, čia daroma esminė klaida. Jei lietuvių tauta nebėgi pasikliauti tomis ribomis, kurias gimtoji kalba saugojo šimtmečius, jei tauta nebėgi pasitikėti savo kalba, jei gali atsirasti teisininkų grupė, kuri imasi saugoti priskirti žodžiams jų neturėtas reikšmes, mes savo valstybėje nepajėgsime susikalbėti. Jūs, būdamas akademinės srities žmogus, staiga imate teigti, kad žodžio reikšmės nėra svarbios, kad viena žodžio reikšmė yra viename žodyne, o kita – kitame...? Ar Jūs, pone Jarašiūnai, įsivaizduojate septintos ar aštuntos klasės mokinuką, taip samprotaujantį per lietuvių kalbos pamoką?

E. Jarašiūnas: Ir vieną, ir kitą žodyną rašė kalbininkai. Konstitucijos aiškinimas priklauso tik Konstituciniam Teismui. Ir niekam kitam. Teisinį turinį įveda aiškintojas. O čia žaisti lingvistiniais dalykais ir žodynais nereikėtų.

D. Kuolys: Žodynais šiuo atveju žaidė ne kas kitas, o Konstitucinis Teismas. Beje, žodyną kuria ne vienas ar kitas kalbininkas, o tauta. „Didysis lietuvių kalbos žodynas“ duoda visas žodžio „atskiras“ reikšmes: „atskirtas, vien tam skirtas, specialus, kitiškas, skirtingas“. Taigi, Konstitucijoje numatytas „atskiras atvejis“ turėtų būti ne „labai retas“, o tik „atskirtas, atskirai apibrėžtas atvejis“. Sakyti, kad, pasiėmę kitą žodyną, mes rasime kitą reikšmę, yra visiškai nesupratimas.

T. Dapkus: Tai Konstitucinis Teismas, aiškindamas Konstituciją ir jos 12 straipsnį, apibrėžiantį pilietybės klausimus, žodžius išaiškino skirtingai nei juos apibrėžia pati lietuvių kalba?

D. Kuolys: Taip, jis suteikė Konstitucijos žodžiams kitą prasmę. Tai būtų tas pat, jei Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegija, nagrinėdama Artūro Zuoko ir „Rubicon group“ ryšius, nutartų, kad tie ryšiai yra korupcinio pobūdžio, tačiau korupcija – tai „verslo ir politikų bendradarbiavimas siekiant bendrojo gėrio“.

E. Jarašiūnas: Aukščiausiosios teisės ir primityvių dalykų nereikia lyginti. Prisiminkime, kada pasirodė pirmasis „Didžiojo lietuvių kalbos žodyno“ tomas ir kada „Dabartinės lietuvių kalbos žodynas“ išleistas? Visiškai kitos epochos. Vienas – sovietinio lygio, kitas – dabartinio laikotarpio.

D. Kuolys: Maniau, kad Mykolo Rūmerio universitetas yra rimta akademinė institucija ir jo profesoriai turėtų būti girdėję apie Kazimierą Būgą. Jis buvo ne sovietinis kalbininkas, o lietuvių kalbotyros tėvas, dar XX amžiaus pradžioje pradėjęs rengti „Didįjį lietuvių kalbos žodyną“. Žodyno rengėjai surinko tai, ką per amžius sukūrė lietuvių tauta.

E. Jarašiūnas: Grįžkim prie teisės, o ne filologinių žaidimų.

T. Dapkus: Bet ar tai yra „filologiniai žaidimai“? Juk šiuos klausimus kelia ne vienas mokslininkas...

E. Jarašiūnas: Teisę bandoma pakeisti filologija.

T. Dapkus: Bet kalbama apie Konstitucijos žodžių reikšmę, priemest ar iškraipytas jų reikšmes.

E. Jarašiūnas: Teisinį tekstą aiškina kompetentingos institucijos.

Yra dešimt profesorų, kurie tą patį tekstą gali aiškinti įvairiai. Galutinis aiškinimas priklauso kompetentingai institucijai.

D. Kuolys: Tai labai svarbūs dalykai. Jei tautos kurtos kalbos ribos vienos ar kitos institucijos yra saugotiškai peržengiamos, tauta nebesusikalba, ji nebėgi perskaityti savo pagrindinio dokumento – Konstitucijos.

Užsienio lietuviai jaučiasi atstumti

D. Udrys: Manau šis ginčas nėra akademinis. Pritariu D. Kuoliui, kad Konstitucija yra esminis dokumentas, kurį turi galėti suprasti visa tauta. Iš to nereikia kurti teisinio žargonų, kad paprastas žmogus negalėtų suprasti. Kai paprastas žmogus negali suprasti įstatymų, pagal kuriuos jis turi gyventi, tai kažin, ar tie įstatymai turi vertę. Tada tenka kliautis kažkokiu juos aiškinančiu nerinktu elitu.

T. Dapkus: Konstitucinio Teismo pirmininko patarėjas sako, kad pilietybė yra tam tikras pareigų ir teisių abipusis ryšys – tikras, o ne formalus ryšys.

D. Udrys: Nesuprantu, kodėl, jei žmogus nori įsipareigoti dviem šalim, jam to daryti neleidžiama. Kodėl tokią teisę reikia atimti – ypač, jei žmogus turi kalbinį ir kultūrinį ryšį su abiem valstybėmis?

T. Dapkus: Konstitucinis Teismas kalba apie pilietinę tautą, o ne etninį ar kultūrinį ryšį.

D. Udrys: Bet pilietinė tauta neišskiria kultūrinių ryšių. Iš ko pilietybė susideda, jei ne iš ryšio ir įsipareigojimo? O ryšys gali būti daugialypis, nebūtinai toks abstraktus ir nekonkretus, kaip grynai pilietybės sąvoka. Jei žmogus save identifikuoja su Lietuva, tai daro dėl tam tikrų priežasčių. Jei pilietybė tėra grynas formalumas, tai nesuprantu, kodėl tik tuo formalumu turime kliautis, o ne konkrečiais ryšiais.

T. Dapkus: Kokios gali būti šio Konstitucinio Teismo nutarimo pasekmės?

D. Udrys: Galiu papasakoti apie asmeninę patirtį. Pvz., pažįstu keletą asmenų, kurie pastaraisiais metais labai stengėsi atkurti savo pilietybę, į kurią turėjo teisę pagal iki šio Konstitucinio Teismo nutarimo galiojusius įstatymus: dvejus metus rinko dokumentus, labai domėjosi Lietuva. Tai žmonės, kurie jautė ryšį su Lietuva dėl savo tėvų ir senelių, norėjo atvykti į Lietuvą, čia investuoti, dirbti visuomenei naudingą darbą. O dabar jie labai nusivylę, užgauti ir klausia: kodėl esame atstumiami? O ką kalbėti apie šimtus tūkstančių lietuvių, kurie neseniai išvyko iš tėvynės ir dar turi labai glaudų ir darnų ryšį su Lietuva. Jei dabar jie gaus kitos šalies pilietybę, tai Lietuva juos atstums. Kažin, ar čia labai protinga...

D. Kuolys: Dar XVI amžiuje Mikalojus Daukša lietuviams aiškino, kad gimtoji kalba – tai „pilietiškumo tėvas“. Ar Konstitucinis Teismas dabar pareiškęs, kad Konstitucijoje minima lietuvių tauta yra tik „pilietinė tauta“, nesupaprastina tautos sampratos? Noriu paklausti Konstitucinio Teismo pirmininko patarėjo pono Jarašiūno: ar tie žmonės, kurie kalbėjo ir kalba lietuviškai, laikė save lietuviais, augino lietuviškus vaikus, o

po Konstitucinio Teismo nutarimo tapo atskirti nuo Lietuvos tautos – nėra ir negalės būti nei piliečiai, nei pilietinės tautos nariai – dar tebėra lietuviai, ar jau nebe?

E. Jarašiūnas: Tai demagogija ir ja užsiimti nereikėtų. Pilietybė yra asmens ryšys su valstybe. Asmuo yra pilietinės tautos narys, o lietuvis nebūtinai gali būti Lietuvos pilietis, kaip rusas – Rusijos ar vokiečių – Vokietijos.

T. Dapkus: Bet, pone Jarašiūnai, šitie žmonės nori būti Lietuvos piliečiais...

E. Jarašiūnas: Pilietinė Lietuvos tauta formavosi lietuvių nacionalinės tautos pagrindu ir niekas šito neneigia ir nėsiruošia neigti. Per pilietinę tautą lietuvių tauta įgauna valstybinę gyvenimo formą. Blogai, kai į tą patį lygį mes sukeliam etninius dalykus su pilietiniais.

D. Kuolys: Atrodo, kad Konstitucinis Teismas supaprastino Konstitucijoje vartojamą tautos sąvoką. Jis teigia, kad Konstitucijoje iš esmės kalbama apie „pilietinę tautą“. Bet tekste išreikštas tautos, ne tik kaip politinės, bet ir kaip kultūrinės bendruomenės supratimas. Būtent Konstitucijos preambulė labai aiškiai pasako, kad „lietuvių tauta sukūrė Lietuvos valstybę“, ji „išsaugojo gimtąją kalbą, raštą ir papročius“ ir toji lietuvių tauta siekia „atviros, teisingos, darnios pilietinės visuomenės“. Pilietinė visuomenė yra siekinys, bet „pilietinės tautos“ sąvokos Konstitucijoje nerasime.

Kaip keisis etninė Lietuvos sudėtis?

T. Dapkus: Kaip Europa sprendžia dvigubos pilietybės klausimą?

D. Kuolys: Europos pilietybės konvencija, priimta Strasbūre 1997 m., skatina Europos valstybes leisti savo piliečiams turėti ne vieną pilietybę. Konvencija pažymi, kad dviguba pilietybė reikalinga, siekiant užtikrinti žmogaus teises – ypač skirtingas pilietybes turinčių sutuoktinių ar vaikų atveju. Konvenciją pasirašiusios valstybės leidžia vaikams, turintiems skirtingas pilietybes, kurias jie gavo gimdami, šias pilietybes išsaugoti. Taip pat leidžia savo piliečiams turėti kitos šalies pilietybę, kai ši įgyjama per santuoką. Konvenciją pasirašiusi valstybė negali reikalauti iš savo piliečių kitos pilietybės atsisakymo kaip sąlygos jos pilietybei gauti ar išsaugoti, jei tai nėra daroma dėl racionalių priežasčių. Europoje dauguma valstybių leidžia turėti dvi ir daugiau pilietybių. Išskyrus Ispaniją ir kai kurias Pietų šalis, Europos šalys suinteresuotos turėti kuo daugiau piliečių, o mes lietuvių kilmės žmonių kaip piliečių nutarėme atsisakyti. Štai vien dabar veikia pusė milijono yra išvykusių – ar jų vaikai ir vaikaičiai, panaikinus dvigubą pilietybę, bus Lietuvos piliečiai?

T. Dapkus: Kaip šis Konstitucinio Teismo nutarimas ateityje gali pakeisti etninę visuomenės sudėtį Lietuvos Respublikoje? Dabar lietuviai sudaro daugumą, lietuvių pagrindu sukurta Lietuvos valstybė.

D. Kuolys: Per 50 metų Lietuva gali netekti didelės dalies lietuvių kilmės piliečių ir įgyti kitos kilmės piliečių – iš Rusijos, Baltarusijos, Ukrainos.

Nukelta į 5 psl.

Ar pavyks Europai ir Lietuvai išsiveržti iš dujinių Rusijos gniaužtų?

TOMAS RINKŪNAS

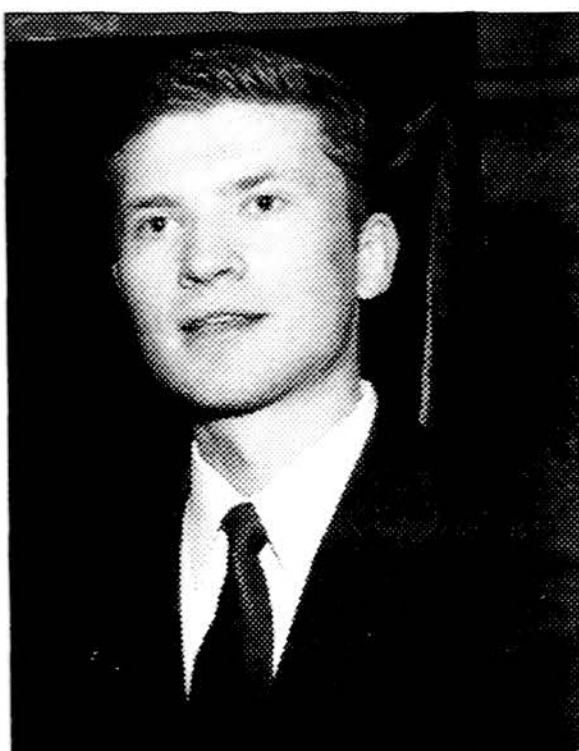
Vasario 9 – 10 dienomis vykusios JBANC (Joint Baltic American National Committee) konferencijos pagrindinė tema buvo Lietuvos ir kitų Baltijos šalių energetinių išteklių saugumas. Viena vertus, lyg ir juokinga kalbėti apie kažkokį, kad ir menką, galimybę prarasti gamtinių dujų arba naftos tiekimą, Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą bei NATO. Bet, kai susimąstai ir pradedi situaciją analizuoti detaliau, — pamatai, kad vienintelė šalis, iš kurios Lietuva importuoja šiuos gamtinius resursus, yra Rusija.

Lietuva per metus suvartoja apie 3 mlrd. kubinių metrų gamtinių dujų, o uždarius Ignalinos atominės elektinės antrąjį reaktorių 2009 m., gamtinių dujų suvartojimas gali padidėti iki daugiau nei 4 mlrd. kubinių metrų. Gamtinės dujos yra ekologiškesnis kuras nei akmens anglis ar nafta. Gamtinės dujos Lietuvoje naudojamos azoto trąšų gamyboje, Kauno termofikacinėje elektrinėje, būsto šildymui, kaip automobilių kuras bei kitoms reikmėms.

Taigi kodėl Lietuva tokį strategiškai svarbų išteklių kaip gamtinės dujos importuoja iš vienintelio bei labai nepatikimo prekybos partnerio — Rusijos?

Situaciją komplikuoja tai, kad Rusija jau ne kartą „įrodė“ savo „patikimumą“. Garsiausiai nuskambėjo, ko gero, Rusijos kaprizai daugiau nei keturgubai padidinti gamtinių dujų kainą Ukrainai nuo 2006 m. sausio 1 dienos. Ukrainai nesutikus, Rusija visiškai nutraukė dujų tiekimą kelioms dienoms. Ir kas galėtų paneigti, kad tokie kaprizai nebuvo susiję su Juščenkos išrinkimu prezidentu? Arba kai trys iš eilės „netikėti“ sproginiai nutraukė dujų bei elektros tiekimą Gruzijai. Kaip žinia, tai įvyko praeitą žiemą, kai termometro stulpelis rodė rekordinius šalčius. Čia derėtų priminti, kad Kremlius jau seniai mėgina susilpninti provakarietiško prezidento Saakašvilio poziciją bei įsigyti kontrolinį Gruzijos gamtinių dujų infrastruktūros paketą. Azerbaidžanas taip pat patyrė Rusijos spaudimą, nes jis esą per pigiai parduvinėjo gamtines dujas Turkijai.

„Dujinį“ spaudimą Rusija vykdo

Tomas Rinkūnas

per valstybinę kompaniją „Gazprom“. Rusijos kompanija „Gazprom“ yra pati didžiausia pasaulio gamtinių dujų kompanija, turinti apie trečdalį pasaulinių gamtinių dujų atsargų. „Gazprom“ taip pat priklauso absoliuti dauguma dujotiekių, esančių Rusijoje. Kaip paskutiniai keli metai parodė, „Gazprom“ siekia bet kokia kaina įsigyti kompanijų, turinčių nacionalinius dujotiekius, kontrolinius akcijų paketus. „Gazprom“ jau dabar kontroliuoja visų trijų Baltijos šalių dujotiekius. Be jau minėtų valstybių, Rusija daro spaudimą parduoti nacionalinius dujotiekius Baltarusijai, Bulgarijai ir net Graikijai. Nepaklususiems „Gazprom“ grasina žymiai aukštesnėmis dujų kainomis.

Net tokios šalys kaip Kazachstanas ir Turkmenistanas jaučia Rusijos įtaką. Nors abi šios šalys turi didžiulius gamtinių dujų rezervus, bet didžiuliais pelnais pasigirti negali, nes neturi dujotiekio, kuriuo galėtų be tarpininko, tai yra „Gazprom“, tiekti dujas į Centrinę bei Vakarų Europą. Didžiąją gamtinių dujų dalį šios šalys pusvelčiui parduoda Rusijai, kuri perparduoda dujas Vakarų Europai žymiai brangiau. Jau ne kartą Vakarų Europos valstybės bei JAV bandė susitarti su Turkmenistanu, Uzbekistanu bei Kazachstanu dėl galimybės nusistiegti dujotiekį, aplenkiant Rusiją. Deja, Rusijai visuomet pavykdavo „įtikinti“ Centrinės Azijos valstybes, kad toks dujotiekis nėra būtinas.

Taigi galima stebėti, kaip Rusija

pamažu monopolizuoja Europos dujų rinką. Kitos dvi valstybės, kurios turi didelias gamtinių dujų atsargas ir galėtų parduoti dujas Europai, yra Iranas bei Alžyras. Iranui yra paskelbtas embargas, o Alžyro nepastovi politinė padėtis leidžia Rusijai toliau įgyvendinti savo planus.

Tai ne tik įgalina Rusiją parduoti gamtines dujas itin aukštomis kainomis ir susižerti didžiulius pelnus. Rusija jau ne kartą įrodė, kad dujas gali panaudoti savo politiniams tikslams pasiekti, kaip jau parodė minėti atvejai Gruzijoje ir Ukrainoje. Juk visuomet galima kaltę suversti ant „sugedusio“ dujotiekio. Ir kas liūdniausia, kad Vakarų Europos šalys toliau kartuoja, kokia patikima dujų tiekėja Rusija yra, tol, kol nestringa jų dujų tiekimas.

Bet grįžkime trumpam prie Lietuvos. Nors pastoviai girdime apie „Mažeikių naftos“ sunkumus, bandant tartis su Rusija dėl naftos, problemų su „Gazprom“ lyg ir nėra. Tai gal ir gerai, kad pardavėm didžiąją dalį AB „Lietuvos dujos“ kompanijai „Gazprom“? Žinoma, turime mokėti už dujas gana brangiai, bet argi tikrai dujų tiekimui užtikrinti pakako parduoti savus dujotiekius Rusijai? Deja, atsakymas yra neigiamas. Kad ir kiek daug Lietuva mokėtų už dujas — tai tebus lašas jūroje, o dujas Lietuva gauna, nes nėra kito dujotiekio, kuriuo Rusija galėtų jas tiekti Vokietijai ir kitoms Vokietijos kaimynėms. Dar nėra.

Prieš beveik pusantros metų Vokietija ir Rusija susitarė dėl dujotiekio statybos, kuris būtų nutiestas po Baltijos jūrą, aplenkiant Baltijos šalis bei Lenkiją ir tiesiogiai sujungtų Vokietijos bei Rusijos dujų infrastruktūras. Žinoma, toks dujotiekis kainuos daugiau nei dvigubai brangiau nei einantis per sausumą (tai reiškia per Lietuvą, Latviją, Estiją ir Lenkiją). Rusija taip pat planuoja nutiesti atšaką į Kaliningrado sritį, taip palikdama Lietuvą be absoliučiai jokių svertų, derantį dėl gamtinių dujų kainų. Šis projektas planuojamas pabaigti 2010 metais. Taigi ar mes galime būti ramūs, kad ir po 2010-ųjų nesutruks mūsų dujų tiekimas?

„Gazprom“ nori kuo ilgesnių dujų tiekimo kontraktų su visomis savo partnerėmis. Kita vertus, ji labai

mažai investuoja į dujų gavybos modernizavimą. Juk kuo toliau, tuo sunkiau bus tas dujas išgauti. Kas bus, jei Rusija nepajėgs patenkinti visų pasirašytų kontraktų? Kam suteiks pirmenybę: Lietuvai ar Vokietijai? Juolab, kad po 2010 m. jau nebereikės tartis su Lietuva dėl dujų tranzito į Vakarų Europą. Aš jau net nekalbu apie galimybę, kad Rusija manipuluos dujomis dėl politinių motyvų.

Žinoma, visas šias kalbas reikia priimti ramiai ir be panikos, nes dar trejus metus Lietuvoje tikrai niekas neturėtų pasikeisti.

Gerai yra ir tai, kad didžiosios Vakarų Europos valstybės taip pat yra veikiamos to fakto, kad Rusija truputį monopolizuoja dujų rinką Europoje. Juk jei būtų panaikintas monopolis, dujų būtų galima nusipirkti žymiai pigiau, ir nebūtina iš Turkmenistano ar Kazachstano. Rusijai neliktų nieko kito, kaip pačiai sumažinti kainą, jei ji žinos, kad Vakarų Europa gali be tarpininkų nusipirkti dujų iš kitų valstybių. Todėl yra būtina nutiesti nepriklausomą nuo Rusijos ir „Gazprom“ dujotiekį, kuris sujungtų Europos Sąjungos valstybes, kartu ir Lietuvą, su Centrinės Azijos valstybėmis. Taip Lietuva ir kitos Europos Sąjungos šalys ne tik sumažintų dujų kainą, bet ir neleistų Rusijai gamtinių dujų panaudoti kaip politinio spaudimo įrankio. Žinoma, dujotiekio vienos Baltijos šalys nenuties. Būtinai bendradarbiavimas su kitomis Vakarų Europos valstybėmis bei JAV.

Tiesa, nepriklausomo nuo Rusijos dujotiekio nutiesimas išspręstų energijos problemas tik laikinai. Gamtinės dujos, kaip ir nafta, anksčiau ar vėliau baigsis ir valstybės, nepasiruošusios tam, labai nukentės. Taigi ilgalaikis šios problemos sprendimas turėtų apimti būdus, kaip pakeisti gamtines dujas atsinaujinančiais energetiniais ištekliais, kaip antai, natūralių atliekų dujos, skirtos apšildinti gyvenamiesiems namams, arba biokuras, skirtas automobiliams. Padėtų labai palengvintų ir gamtinių dujų panaudojimo našumo didinimas, pavyzdžiui, nepriekaištingas patalpų apšildinimas ar mažesnes kuro sąnaudas naudojančių automobilių eksploatavimas.

Hudson instituto rekomendacijos

Hudson institutas (Hudson Institute) išleido leidinį „Lietuvos energetikos saugumas: iššūkiai ir pasirinkimai“ (aut. Zeyno Baran, 2006), kuriame ne tik apžvelgiama paskutinių metų energetinė situacija Lietuvoje ir kaimyninėse šalyse, bet ir pateikiamos rekomendacijos, kaip Lietuvai išvengti priklausomybės nuo vienintelio energetikos tiekėjo — Rusijos. Leidinyje kritikuojami neseniai Europos Sąjungos (ES) pateikti pasiūlymai, kaip Lietuvai tapti kuo daugiau nepriklausoma energetikos srityje. Šio leidinio autorės nuomone, ES rekomendacijos yra pernelyg nekonkrečios, dar daugiau — jos praktiškai neaptaria Lietuvos laukiančių iššūkių ir ateities poreikių. Todėl Z. Baran pateikia savo įžvalgas, kurios, jos įsitikinimu, gali būti naudingos Lietuvai, kovojant dėl savo energetinio saugumo.

ES lygio rekomendacijos:

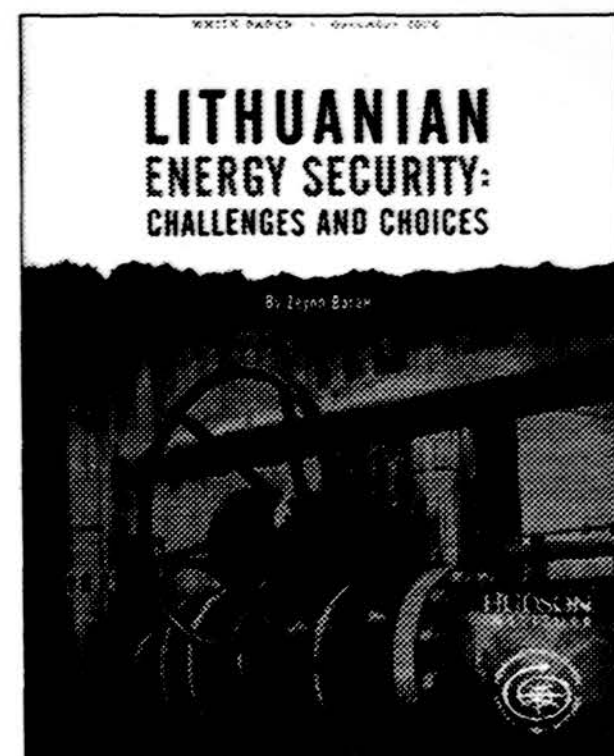
1. Prisijungimas prie likusios Europos energetikos tinklo turėtų būti vienas iš prioritetų.
2. Turėtų būti pastatyta nauja atominė elektrinė Ignalinoje.
3. Lietuva turi artimai bendradarbiauti su šiuo metu ES pirminkaujančia Vokietija, siekdama, kad ES išplėstų savo galias energetikos srityje, ypač diskutuojant energetikos geopolitinius bei Kaspijos jūros išteklių klausimus.
4. Turi būti sukurtas nuoseklus išorinis Europos energetikos veikimo planas.
5. Lietuva privalo stengtis gauti finansinę paramą, siekiant išplėsti energetikos šaltinių skaičių.
6. Lietuva turi spausti ES sudaryti efektyvų mechanizmą energetikos krizių atvejams spręsti.

Regioninio lygio rekomendacijos:

1. Baltijos ir Šiaurės šalims yra nepaprastai svarbu koordinuoti veiksmus.
2. Lietuva ir Lenkija privalo suburti savo strateginius partnerius į formalią energetikos sąjungą ir tokiu būdu energetikos saugumo klausimą bandyti įtakoti NATO lygmeniu.
3. Lietuva turi ieškoti kitų kelių, siekiant sumažinti savo pažeidžiamumą energetikoje.

Valstybės lygio rekomendacijos:

1. Siekti sumažinti priklausomybę nuo gamtinių dujų.
2. Energetikos efektyvumas.
3. Investavimas į brangius infrastruktūrinius projektus.
4. Padidinti naftos saugyklų skaičių.

Hudson institutas, įkurtas 1961 m. Herman Kahn, yra nepolitinė organizacija, tirianti politinius procesus, kurianti strategijas, skirtas globaliam saugumui, gerovei ir laisvei pasaulyje įtvirtinti.

Nutarimas dėl Lietuvos pilietybės

Atkelta iš 3 psl.

Jei vietoj išvykusių gyventojų į Lietuvą dirbti atvykę žmonės atsisakys savo šalių pilietybės, jie taps Lietuvos pilietinės tautos nariais. Per 50 metų galime turėti gerokai pakitusią etninę tautos sudėtį.

E. Jarašiūnas: Niekas iš Lietuvos Respublikos piliečių, kurie išvykę dirbti į užsienį, pilietybės nesiruošia atimti. Lietuvos interesas — kad jos piliečiai iš užsienio valstybių neprašinėtu pilietybės. Ką reiškia, jei ieškoma kitos valstybės pilietybės? Tai reiškia, kad Lietuva ir jos visuomenė laikomos neperspektyviomis — geriau gausiu Amerikos, Didžiosios Britanijos, Ispanijos pilietybę. Pirmas Lietuvos interesas — siekti, kad išliktų tikras pilietinis ryšys su savo žmonėmis. O Lietuvos Respublikos piliečių vaikai visi kartu yra Lietuvos Respublikos piliečiai. Kitas dalykas, kad, tapę pilnamečiais, jie turi pasirinkti, kurios pilietinės bendruomenės nariais nori tapti.

T. Dapkus: Tapę pilnamečiais, dabar jis turės rinktis — ar Jungtinių Valstijų, ar Lietuvos Respublikos piliečiu būti?

E. Jarašiūnas: Taip.

D. Kuolys: Ir ką jis pasirinktų, pone Jarašiūnai, jei keliolika jo gyvenimo metų prabėgo Airijos ar JAV kultūrinėje aplinkoje?

T. Dapkus: Pone Misevičiaus,

kaip Jūs, JAV Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas, vertinate Konstitucinio Teismo pirmininko patarėjo pasakymą, jog „Lietuvos interesas — kad jos piliečiai iš užsienio valstybių neprašinėtu pilietybės“.

L. Misevičius: Man nesuprantamas toks interesas. Tiek dauguma Europos Sąjungos valstybių, mano žiniomis, apie 20 šalių, tiek dauguma didžiųjų ir galingųjų pasaulio valstybių, kaip JAV, Didžioji Britanija, Italija, turi kitokią politiką ir leidžia, o kai kurios net skatina, dvigubą pilietybę. Tad Lietuvos Konstitucinio Teismo sprendimas yra nesuprantamas ir tiek. Jis ir Amerikos Lietuvių Bendruomenės, ir manęs netenkina. Amerikos Lietuvių Bendruomenė mano, kad turi būti atstatyta visų lietuvių teisė į Lietuvos pilietybę.

Ar skirstysime lietuvių į aukštesnes ir žemesnes rūšis?

E. Jarašiūnas: Galiojančios Konstitucijos rėmuose galima ieškoti įvairių teisinių formų išievimams, kurie yra atsisakę Lietuvos pilietybės.

D. Kuolys: Daugybė žmonių nėra atsisakę Lietuvos pilietybės. Štai filosofas Kęstutis Girnius. Jo tėvas — vienas iškiliausių XX amžiaus lietuvių filosofų, pats K. Girnius — isto-

rikas, parašęs pirmąją mokslinę knygą apie Lietuvos partizanus. Pilietybės jis niekada nėra atsisakęs, tačiau po Konstitucinio Teismo sprendimo — nors gyvena Lietuvoje, bet nebėra Lietuvos pilietis. Nebėra ir lietuvis — „pilietinės tautos“ narys. Nežinia, kodėl, nebūdamas lietuvis, jis savo komentaramis vis dar kišasi į mūsų tautos vidaus reikalus?

E. Jarašiūnas: Yra įvairių valstybių įstatymai ir nieko nepadarysi.

D. Kuolys: Bet kodėl Lietuva grįžta prie XX amžiaus pradžios pilietybės sampratos, kuri šiuo metu yra labiau būdinga Afrikos, Lotynų Amerikos ir Azijos šalims?

E. Jarašiūnas: Reikia siekti, kad iš šalies piliečiai niekur nevažiuotų ir matytų perspektyvą pačioj Lietuvoj. Esminis dalykas — Lietuvą mes kuriam čia. Turėtume įtvirtinti tam tikrą ypatingo ryšio su Lietuvos valstybe išsaugojimo institutą, kuris leistų palaikyti ryšius.

D. Kuolys: Tai būtų antrarušiai lietuviai, kurie nebūtų piliečiai, bet turėtų su valstybe „ypatingą ryšį“?

E. Jarašiūnas: Didžiojoje Britanijoje yra devynios asmenų kategorijos, kurios vienokiais ar kitokiais ryšiais susijusios su šia šalimi.

D. Kuolys: Bet tai šalis, visame pasaulyje turėjusi daugybę kolonijų ir nuo seno įvairiai gradavusi savo santykius su kolonijų gyventojais. Mes turime matyti šiandienos tikrovę ir stengtis pasaulyje išsaugoti kuo daugiau Lietuvos valstybei ir tautai išpareigojusių žmonių. Tai gyvybinis Lietuvos interesas. Jei greta mūsų

visos valstybės perėjo prie dvigubos ar trigubos pilietybės, o Lietuva to nedaro, tai mūsų politinė tauta patirs milžiniškų nuostolių. Ar mes galime sau leisti dėl savavališkai interpretuojamos Konstitucijos prarasti dalį tautos?

E. Jarašiūnas: Europos Sąjungoj nė viena šalis pastaruoju metu pilietybės įstatymų nekeitė ir laikosi nusistovėjusių pilietybės santykių reguliavimų. Iš tikrųjų, yra valstybių, kurios palaiko dvigubą pilietybę, tačiau pačiais įvairiausiais interesais — valstybės, kurios yra buvusios kolonijinės imperijos, taip pat tos, kurios per savo piliečius siekia daryti įtaką kitoms šalims.

D. Kuolys: O mes nenorime daryti įtakos kitoms šalims? Nebenorime, kad mūsų valstybės interesai būtų ginami JAV, Vakarų Europos šalyse, kaip tai daryta Lietuvos valstybę atkuriant?

E. Jarašiūnas: Jei mūsų žmonės išvažiuoja, tai yra didžiausia tragedija. Vietoj to, kad spręstume tikrą problemą, mes sprendžiam dabar antrinę problemą.

D. Kuolys: Bet prie vienos didžiulės ir tikrai skaudžios tautos problemos — emigracijos — mes pridame dar vieną labai skaudžią problemą: panaikines dvigubą pilietybę, Konstitucinis Teismas atstūmė išvažiuojančius iš Lietuvos tautiečius, atskyrė jų vaikus nuo valstybės, nuo politinės Lietuvos bendruomenės. Tauta tapo grupės žmonių išprievartauta.

Klausimas: kodėl jau prieš daugiau kaip dešimt metų sudarytoje bendroje Lietuvos Respublikos Seimo ir išeivijos bendruomenei atstovaujančioje komisijoje išeiviams iki šiol atstovavo tik JAV LB Tarybos rinkti nariai, buvo spaudoje diskutuojamas jau nuo pat tokios komisijos sudarymo pradžios. Vieni negalėjo suprasti, kaip JAV Krašto LB gali atstovauti visai išeivijai, tuo būdu palikdama nuošalyje lietuvių, gyvenančius Kanadoje, Australijoje, Pietų Amerikoje, Vokietijoje ir kitose kraštuose. Į tokius priekaištus jau sudarytos JAV LB komisijos nariai paprastai atsakydavo, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenei buvo siūloma kartu su LR Seimu sudaryti komisiją, tačiau ji (PLB valdyba) komisijos idėjos esą ne tik atsisakė, bet ir pareiškė, jog PLB neturės nieko prieš, jei visiems užsienio lietuviams tokioje komisijoje atstovaus vien tik JAV LB.

Kad tai būtų tikslu, sunku patikėti, ypač kai jau 1992 m. Lemonte vykusiam VIII PLB seime į Lietuvą ir į jos vadovus PLB valdyba žiūrėjo labai optimistiškai. Vienas to PLB seimo nutarimų buvo šis: „PLB seimas pareiškia, kad lietuvių išeivija, jausdama Lietuvos gyventojų ir išeivių vieni kitų pažinimo, supratimo ir nuolatinių ryšių stoką, mato reikala Lietuvos parlamente turėti bent vieną atstovą“. Ar tai nerodo, kad bendrauti su Lietuva PLB norėjo, ir manė, kad ji, t.y. PLB, būtų tinkamiausias veiksnys sudaryti tokį valstybinio lygio tiltą tarp Lietuvos ir išeivijos?

Kodėl šį klausimą vėl keliu? Pačioje praėjusių (2006) metų pabaigoje spaudoje pastebėjau žinutę, kad jau priešpaskutinėje tos komisijos sesijoje, vykusioje tų metų vidurvasaryje Lemonte (paprastai jos vykdavo Vilniuje) buvo realiai pasiūlyta dabar veikiančią LR Seimo ir JAV Krašto LB komisiją perorganizuoti, išplečiant ir į ją įjungiant atstovų iš kitų pasaulio kraštų, kur gyvena lietuviai. Taip ar panašiai spaudos konferencijoje kalbėjo ir komisijos pirmininkė parlamentarė Laima Mogenienė. Taip pat teko girdėti, kad nemažai ir kitų LR Seimo politikų ne tik pritarė komisijos veiklai, bet tuo pačiu ir manė, jog į komisiją turėtų būti įtraukti, be JAV LB, ir kitų kraštų lietuviai. Gaila, kad pačiai komisijai prieiti prie tokios išvados prireikė daugiau kaip dešimt metų.

Ta pati Laima Mogenienė jau po paskutinės (gruodžio) komisijos sesijos kalbėjosi su „Draugo“ bendradarbiu Vilniuje Leonu Narbutiu. Jo klausinėjama, Mogenienė (komisijos ko-pirmininkė)

JAV LB KRAŠTO LB, DABAR GAL JAU PLB?

ALEKSAS VITKUS

Nr. 1

dar kartą tvirtai ir jau aiškiai pasisakė už komisijos pratęsimą bei papildymą taip, kad visiems pasaulio lietuviams išeiviams atstovautų Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB). Ir kaip malonu buvo skaityti, kad Mogenienė, Sibiro tremtinių dukra, tame pokalbyje pasisakė buvusi tėvų „auginta Lietuvai“.

Sekmadienį, sausio 14 d., turėjau malonumą dalyvauti Lemonto LB apylinkės valdybos surengtame susitikime su dabartinės LR Seimo ir JAV LB komisijos nariu prof. Romualdu Kašuba. Susirinkimą atidarė ir kalbėtoją pristatė Lemonto LB apylinkės pirmininkė Irena Vilimienė.

Iš pranešėjo sužinojome, jog paskutiniame šios komisijos posėdyje, įvykusiame gruodžio 11-15 d. Vilniuje, buvo nutarta komisiją praplėsti, į ją įtraukiant dar 5 užsienio lietuvių, taip, kad tokia papildyta komisija susidės iš 9 LR Seimo ir 10 užsienio lietuvių atstovų, penki — JAV LB tarybos, ir penki — PLB valdybos išrinkti. Pasiūlymas papildyti komisiją tik trimis užsienio lietuvių atstovais — po vieną iš Kanados ir Rytų bei Vakarų Europos, nepaėjo. Priešingai, naujuose komisijos nuostatuose yra numatyta, kad posėdžiuose patariamąjo balso teise galės dalyvauti atstovai ir iš valstybių, iš kurių PLB valdyba nebus išrinkusi atstovų.

Be devynių LR Seimo atstovų šioje komisijoje dirbo ir penki JAV LB nariai: Dalia Puškorienė (ko-pirmininkė), Romualdas Kašuba, Rimtautas Marcinkevičius, Angelė Nelsienė ir Elona Vaišnienė. LR Seimo atstovų grupei vadovavo ko-pirmininkė Laima Mogenienė. Ši, o gal jau ir papildyta naujais nariais, komisija numato turėti naują sesiją balandžio viduryje, taip pat Vilniuje. Linkėčiau jai našaus darbo rezultatų.

Prof. Kašuba sakė Lietuvoje gyvai jutęs nemenką supratimą apie užsienio lietuvių įnašą Lietuvai su politine parama NATO ir ES įstojimo reikaluose. Buvo aišku, kad Lietuva mielai lauktų panašios paramos įvairiose galimose situacijose ir

ateityje. Jis ir kiti komisijos nariai taip pat pastebėjo daug gyvesnį negu bet kada buvusį anksčiau Lietuvos spaudos, radijo ir TV domėjimąsi komisijos darbu.

Prof. Kašuba, grįžęs iš šios sesijos Vilniuje, yra labai teigiamai nusiteikęs ir, atrodo, tikintis, kad, „įdėjus reikiamų pastangų, viskas Lietuvoje pagerės“. Bet, aš manau, kad žymaus pagerėjimo bus galima tikėtis tik jei tokių reikiamų pastangų rodys LR Seimas, vyriausybė ir visi piliečiai, ir todėl būtų klaidinga pervertinti šios komisijos darbo praktišką svarbą.

Komisijos reikalui taip vėl suaktualėjus, gal būtų pravartu susipažinti su jos įsteigimo istorija. Tuo laiku, kai pirmą kartą iškilo tokios komisijos sudarymo idėja, man, kaip tuometinės PLB valdybos nariui, teko su tuo šiek tiek susidurti. Vartydamas tuos senus dokumentus, noriu atkurti komisijos gimimo eigą.

Šiandien jau galima tikėtis, kad išeivijos lietuviams pagaliau gaus progą atstovauti ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, kuri ir buvo sukurta sujungti visus, už Lietuvos ribų atsidūrusius, lietuvių, pagal dar VLIKo 1949 m. Vokietijoje priimtą ir dar galiojančią Lietuvių Chartą. Nors esu dalyvavęs ir šiek tiek prisidėjęs prie darbo dviejose PLB valdybose, noriu pabrėžti, jog šiam straipsnyje rašau tik pagal savo asmenišką, o nebūtinai pagal buvusios PLB valdybos, nuomonę.

Idėją sukurti kokią nors grupę, į kurią įeitų Lietuvos valdžios ir išeivijos atstovai, 1993 m. vasarą iškėlė JAV LB valdybos Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas Algimantas Gečys, dalyvavęs tada vykusioje politinėje konferencijoje, kur jie ir kiti JAV LB veikėjai turėjo progą susitikti ir pasitarti su keliais Lietuvos Seimo nariais — Romualdu Ozolu, Aloyzu Sakalu ir Saulium Šalteniu.

Toje konferencijoje dalyvavo ir Kanados LB valdybos pirm. Algirdas Vaičiūnas, sutikęs prisidėti prie šios naujos idėjos. Grįžęs namo, Vaičiūnas apie savo susitarimą su JAV LB pranešė Kanados Krašto Tarybai, kuriai šis nutarimas pasirodė lyg ir nukreiptas prieš PLB, todėl ji nutarė jo atsisakyti.

Kanadai prie tokios komisijos kūrimo prisidėti atsisakius, JAV LB veikėjai nutarė patys vieni atstovauti užsienio lietuviams. Kai kurie JAV LB Tarybos nariai betgi gana stipriai pasisakė prieš tai, dar primindami, kad toks elgesys silpnina bendruomeninį solidarumą, reikš visišką nesiskaitymą su PLB valdyba, ko jie būtų norėję išvengti. **Bus daugiau.**

Netekome rašytojos J. Ivanauskaitės

Atsisveikinti su rašytoja J. Ivanauskaite į Bernardinų bažnyčią žmonės ėjo nenu-trūkstančiu srautu.

Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

Lietuvos Tibeto rėmimo grupės pirmininke, 2003 m. nominuota Sugiharos fondo „Diplomatai už gyvybę“ Tolerancijos žmogaus titului. Ji rengė fotografijų, piešinių ir tapybos parodas.

1979 m. skaitytojai sulaukė pirmųjų J. Ivanauskaitės kūrinių — eilėraščių „Moksleivys“. 1985 m. pasirodė pirmoji jos knyga — novelių rinkinys „Pakalnučių metai“. 1988 m. išėjo romanas „Mėnulio vaikai“, o 1989 m. — apsakymų rinkinys „Kaip užsiauginti baimę“. 1988 m. J. Ivanauskaitė įstojo į Lietuvos rašytojų sąjungą.

Vėliau ji parašė dar keletą romanų: „Pragaros sodai“ (1992), „Ragana ir lietus“ (1993), „Agnijos magija“ (1995), „Sapnų nublokšti“ (2000), „Placebas“ (2003), „Miegiančių drugelių tvirtovė“ (2005).

Patirtį ir išpūdžius, įgytus kelionėse po Rytus, J. Ivanauskaitė suguldė į itin vertinamas knygas: „Iš-tremtas Tibetas“ (Su jo Šventenybės XIV Dalai Lamos įžanga), (1996), „Kelionė į Bambalą“ (1997), „Prarasta Pažadėtoji žemė“ (1999), „Kelionių alchemija“ (2003) bei „Tibeto

mandala“ (2004).

Nors J. Ivanauskaitė visų pirma yra žinoma kaip talentinga prozininkė, ji visą gyvenimą rašė ir eilėraščius, pažymima Lietuvos rašytojų sąjungos pasirašytame nekrologe. 2004 m. buvo išleistas pirmas J. Ivanauskaitės poezijos rinkinys „Šokis dykumoje“, o netrukus turėtų pasirodyti jos paskutinė eilėraščių knyga, kurios signalinį egzempliorių ji dar spėjo išvysti, — „Odė džiaugsmui“.

J. Ivanauskaitės kūryba išversta į anglų, latvių, estų, rusų, lenkų, kroatų, vengrų, gruzinų, ukrainiečių, prancūzų, vokiečių, švedų kalbas.

Už nuopelnus Lietuvos Respublikai ji apdovanota Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžiumi, 2005 m. už atvirumą pasauliui bei jo kultūrinei įvairovei ir kintančių vertybių pojūtį romanuose jai paskirta Nacionalinė premija, 2006 metais ji sulaukė Pasaulinės intelektualinės nuosavybės organizacijos apdovanojimo už kūrybinę veiklą.

J. Ivanauskaitė pašarvota sostinės Bernardinų bažnyčios Mykolo koplyčioje. Antradienį rašytoja bus palaidota Vilniaus Antakalnio kapinėse, Rašytojų kalnelyje.

Politiniai oponentai baidosi A. Zuoko

Vilnius, vasario 19 d. (ELTA) — Dar viena politinė partija — Naujoji sąjunga — paskelbė, kad po savivaldos rinkimų Vilniuje nesudarys koalicijos su dabartinio mero Artūro Zuoko vadovaujama liberalcentristais, jei šios partijos vadovas ir vėl užims sostinės mero postą.

Tiesa, socialliberalų partijos Vilniaus skyrius išplatintame pranešime pasilieka sau teisę būsimoje taryboje dirbti kartu su liberalcentristais, tačiau tik tuo atveju, jeigu meru bus išrinktas kitas asmuo.

Kaip žinia, dabartinis sostinės meras bei Liberalų ir centro sąjungos vadovas siekia būti perrinktas Vil-

niaus meru.

„Su A. Zuoko asmeniu siejama pernelyg daug skandalų. Jis įvardintas 'abonentu', įtariamas 'Rubikono' verslo protegavimu ir visu sąrašu kitų nemalonių nuodėmių“, — teigia socialliberalų partijos kandidatas į sostinės merus Seimo narys Algirdas Monkevičius.

Jo teigimu, sostinės mero postas neturi turėti „tokių uodegų“.

„Nemanau, kad A. Zuokas veikė atvirai nusižengdamas įstatymams, — toliau aiškina savo sprendimą A. Monkevičius, — tačiau pagrįstų įtarimų yra daug ir būtina atlikti nešališką finansinį patikrinimą“.

žaidėjas Kobe Bryant. Los Angeles „Lakers“ žaidėjas per 28 sužaistas minutes pelnė 31 tašką.

* **Lenkijos čempionė Sopoto „Prokom Trefl“ komanda gali atleisti Donatą Slaniną. Lietuvos po Eurolygos rungtynių su Barselonos „Winterthur“ (Ispanija) susistumdė su komandos draugu įžaidėju Rashid Atkins. Lietuvis rūbinėje papriekaištavo amerikiečiui dėl kažkurios atakos metu jam neperduoto kamuolio. Tarp krepšininkų kilo susistumdymas.**

Moteris išmėsinejo kaimyną

Rokiškis, vasario 19 d. (Alfa.lt) — Rokiškio rajono policija sprendžia klausimą, kokias sankcijas pritaikyti vienai 45 metų Juodupės miestelio gyventojai, išmėsinejusiai mirusį kaimyną.

Sekmadienį policija gavo pranešimą, kad po ilgos ir sunkios ligos mirė miestelio gyventojas. „Nors buvo žinoma, kad vyriškio mirtis nesmurtinė, tuo metu dar buvo sprendžiamas klausimas, ar medikai išrašys mirties liudijimą, ar tą padarys teismo medicinos ekspertai. Kadangi teismo medikai ekspertizės atlieka pareigūnų nurodymu, Rokiškio policijos operatyvinė tyrimo grupė nuvyko į vietą“, — pasakojo Rokiškio policijos vadovas Stasys Meliūnas.

Pasak komisaro, tai, ką pareigūnai išvydo mirusio vyriškio namuose, juos šokiravo. Negyvelis buvo išmėsinejas, jo vidaus organai buvo sudėti greta stovėjusio polietileno maišelyje. Nuo mirusiojo kaklo iki pilvo

apačios ėjo gilus pjūvis, jau susiūtas buitinais siūlais. Greta mėtėsi medicininiai įrankiai.

„Vaizdas neįtikėtinai sukrečiantis. Pareigūnai buvo pašiurpę. Paaiškėjo, kad viena iš kaimynių pati pradėjo ieškoti mirusiojo mirties priežasties. Ji ir atliko skrodimą“, — sakė S. Meliūnas.

Moteris kurį laiką yra dirbusi teismo medicinos eksperto asistente, ji turi tam tikrą išsilavinimą ir įgūdžių, kuriais ir pasinaudojo. „Ji sakė, kad padeda kaimynei mirusįjį ruošti laidotuviams. Kodėl ji taip pasielgė, kas jai užėjo, negaliu pasakyti. Ta kaimynė buvo blaivi, visai nepanašė į sutrikusios psichikos žmogų“, — tvirtino Rokiškio policijos vadovas.

Policija iš karto pradėjo ikiteisminį tyrimą vyriškio mirties priežasčiai nustatyti. Miręs vyriškis buvo išvežtas į Panevėžį, ten tikri teismo medicinos ekspertai turi atlikti visas privalomas ekspertizes.

Teisėjų planuose — kūniški malonumai

Vilnius, vasario 19 d. (ELTA) — Vilniaus 1-ajame apylinkės teisme rengiamas masažo kabinetas — nupirktas masažinis stalas, kėdės. Teismo pirmininkas Valdas Bugelevičius tvirtina, kad jis tokiems pirkiniais nepritaria, o kūniškais malonumais be jo žinios pasirūpino pavaduotoja, rašoma dienraštyje „Respublika“.

Prieš metus trys Vilniaus apylinkės teismai įsikėlė į naujai statytą pastatą. Čia kiekvieno teismo darbuotojams įrengtas poilsio kambarys, kur galima pailsėti ant minkštų kreslų, išsivirti kavos ar arbatos.

Poilsui taip pat skirti erdvūs koridoriai, kur taip pat pastatyti minkštų kreslų. Tačiau šių malonumų teisėjams per mažai.

Vilniaus 1-ajame apylinkės teisme sujudimas. Sprendžiama, kur perkelti kelias teismo darbuotojas, kad atsirastų laisva patalpa masažo kabi-

netui.

Kol kas masažo įrenginiai sustatyti į kampanijos personalo kambaryje. Neišpakuoti pirkiniai dulka jau trečias mėnuos.

Teismas patalpų grožio salonui nuomoti negali, todėl privatus masažuotojas teisme patalpas gautų nemokamai.

Įdomiausia, kad šiuo klausimu teismo vadovų nuomonės skiriasi. Teismo pirmininkas V. Bugelevičius aiškina, kad masažo stalą be jo žinios nupirko jo pavaduotoja, kai šis atostogavo.

O teismo pirmininko pavaduotoja Bronislava Todesienė „Respubliką“ nustebino pareikšdama, kad teismas nei pirkė masažo stalo, nei ruošiasi atidaryti grožio procedūrų kabinetą.

Pasak jos, masažo stalą teismo patalpose kažkas „pasidėjo“.

Siūlo keliauti Hanibalo pėdomis

Vilnius, vasario 19 d. („Reuters“/„Draugo“ info.) — Ir kas sakė, kad lietuviai neišradė ar netikė verslininkai? Praėjusį savaitgalį žinutė apie lietuvių išradimą apskriejo visą pasaulį ir net pakliuvo į Čikagoje leidžiamo nemokamo bulvarinio laikraščio „Red Eye“ puslapius.

Kino teatruose pasirodžius vaidybiniam filmui pagal rašytojo Thomas Harris romaną „Hanibal Rising“, kuriame dalis veiksmo vyksta Lietuvoje, turistinė agentūra „Sau-

lės kelias“ nusprendė pasipelninti.

Kaip pasakojo turizmo agentūros direktorius „Saulės kelias“, jo vadovaujama bendrovė rimtai tikisi pritraukti Hanibalo gerbėjus į Lietuvą, jiems siūlydama turą po tariamą Hanibalo dvarą.

Čia lankytojams bus surengta „Hanibalo puota“, jie taip pat galės susitikti su Hanibalu persirengusiu aktoriumi.

Šis malonumas kainuos 100 eurų.

Priėmė Nacionalinio diktanto nugalėtojus

Atkelta iš 1 psl.

rašiusius Daumantą Bloznėlį, Tomą Arlauskytę, Laurą Čeponytę, Simoną Petraitytę, Jurgą Tarvydaitę, Raminą Žimkutę, Aistę Dumbrytę.

Šiemet Nacionalinio diktanto konkurse taip pat dalyvavo aklieji ir silpnaregiai. Prezidentūroje pirmadienį apsilankė ir su prezidentu susitiko geriausiai diktantą parašiusios Birutė Domskienė, Erika Saliuta ir Danguolė Butkuvienė.

Praėjusiais metais raštingiausios lietuvių vardą taip pat pelnė moteris. Tąkart diktantą geriausiai parašė kaunietė buhalterė Akvilė Andziukevičiūtė.

Nacionalinį diktantą rengia politikos savaitraštis „Atgimimas“ kartu su partneriais, tarp kurių — Valstybinė lietuvių kalbos komisija, LRT, Lietuvos savivaldybių asociacija, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas ir kiti.

Nacionalinis diktantas Lietuvoje vyko antrą kartą. Organizatoriai šiuo renginiu kviečia Lietuvos piliečius pasitikrinti, ar nepamiršo lietuvių kalbos gramatikos.

Tikimasi, kad ši kultūrinė — pilietinė akcija paragins pasidžiaugti gražia gimtąja lietuvių kalba, paskatins ją saugoti, puoselėti bei nepamiršti išvykus gyventi į užsienį.

SPORTAS

* **Las Vegas „Thomas and Mack“ arenoje sekmadienį įvyko 56-osios Nacionalinės krepšinio asociacijos (NBA) visų žvaigždžių rungtynės. Lengvą pergalę šventė „Vakarų“ rinktinė, rezultatu 153:132 nugalėjusi „Rytų“ komandą. Varžybos, kaip visada, nestokojo įspūdingų ir kurioziškų epizodų. Tačiau „Rytų“ komanda nesugebėjo pasipriešinti „Vakarams“, kurie siekė atkeršyti už pernykštį pralaimėjimą. Naudingiausiu žaidėju išrinktas įspūdingai rungtyniaavęs nugalėtojų komandos**

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

„Al Qaeda“ atsigauna

Ayman al-Zawahiri.

Washington, DC, vasario 19 d. (Alfa.lt) — Jungtinių Valstijų žvalgybos ir antiteroristinių tarnybų pareigūnai teigia, kad aukščiausieji „Al Qaeda“ vadovai, veikiantys iš Pakistano, susigrąžino pasaulinio teroro tinklo kontrolę, kuri pastaraisiais metais buvo nusilpusi. Be to, teroristai taip pat įsteigė naujų teroristų rengimo stovyklą prie Afganistano–Pakistano sienos, rašo „International Herald Tribune“.

Amerikiečių pareigūnų tvirtinimu, atsiranda vis daugiau įrodymų, kad Osama bin Laden ir jo pavaduotojas Ayman al-Zawahiri kalnuotose pasienio Šiaurės Vaziristano provincijos vietovėse stato teroro operacijų centrą. Anksčiau buvo manoma, kad JAV pavyko atskirti aukščiausiąją šio teroristinio tinklo vadovybę nuo žemesniųjų grandžių kontrolės.

Analitikai pasakojo naujausius žvalgybinius duomenis rodant, kad iki šiol „Al Qaeda“ padaliniai veikė laisvai ir nevaržomai. Juos sudarydavo arabų, pakistaniečių ir afganų kovotojai. Tiesioginius nurodymus šios

grupelės gaudavo iš jų vadovų ir A. al-Zawahiri. O bin Laden šioje veikloje tiesiogiai praktiškai nedalyvavo.

Pareigūnų teigimu, kol kas stovyklos nėra didelės, jose mokoma nuo 10 iki 20 vyrų. Tačiau „Al Qaeda“ infrastruktūra pasienio zonoje tampa vis tobulesnė.

Daugiau detalių žvalgybininkai atskleisti nenorėjo, nes kai kurių faktų paviešinimas sukeltų grėsmę amerikiečių agentams, veikiantiems Pakistane ir Afganistane.

„Al Qaeda“ atsigavimas tapo viena labiausiai diskutuotinių temų tarp JAV prezidento George W. Bush administracijos narių. Svarstoma, kokiu būdu paskatinti Pakistaną imtis veiksmų prieš stiprėjančius teroristus ir kartu nepakenkti Pakistano vadovo Pervez Musharraf vyriausybės autoritetui.

Dėl tolesnių veiksmų toliau deramasi su Kabulu ir Islamabadu, bet neatmetama galimybė, kad bus imtasi antpuolių prieš kovotojų rengimo stovyklas.

C. Rice, E. Olmert ir M. Abbas pradeda derybas

Jeruzalė, vasario 19 d. („Reuters“/BNS) — JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice pirmadienį pradėjo derybas su Izraelio premjeru Ehud Olmert ir palestiniečių prezidentu Mahmoud Abbas, bet šį susitikimą komplikuoja palestiniečių vienybės vyriausybės susitarimas.

Trys vadovai susitiko viename Jeruzalės viešbutyje, tačiau C. Rice, tikriausiai mėgindama sumažinti lūkesčius, sakė, kad tai veikiausiai bus „neformalios diskusijos“, o ne taikos derybos.

„Tai nėra kažkas, kas, mano manymu labai greitai judėtų į priekį“, — kartu su ja keliaujantiems reporteriams sakė C. Rice.

„Tikiuosi pokalbių, kurie vyktų tokiu tempu, kad sudarytų sąlygas realioms diskusijoms ir kurių metu nebūtų bandoma stumti kokio nors rezultato, nes jei šiuo metu prašys žmonių bėgti, tai, manau, kas nors grius, o tai turbūt nėra geras dalykas“, — nurodė ji.

Po derybų neplanuojama rengti

bendros spaudos konferencijos, bet visų šalių pareigūnai pastarosiomis dienomis stengėsi pasiūlyti pareiškimą, kuris rodytų išipareigojimą laikytis ankstesnių Izraelio ir palestiniečių susitarimų ir norą žengti į priekį.

„Šis susitikimas, kurį inicijavo amerikiečiai, bus ne daugiau nei galimybė nusifotografuoti, — sakė M. Abbas aukšto rango padėjėjas. — Vylėmės, kad šis susitikimas gali rimtai atgaivinti taikos derybas, bet izraeliečiai padarys visa, ką gali, kad tai sužlugdytų“.

C. Rice sekmadienį susitikinėjo su izraeliečiais ir palestiniečiais, bandydama susitarti dėl darbotvarkės deryboms, kurias komplikavo M. Abbas „Fatah“ ir islamistų „Hamas“ susitarimą formuoti vyriausybę.

Šis susitarimas padėjo sustabdyti palestiniečių vidaus kovas, dėl kurių pastarosiomis savaitėmis žuvo 90 žmonių. Tačiau jis neatitinka paramos Palestinos savivaldai atnaujinimo sąlygų.

EUROPA

LONDONAS

Rytiniame Anglijos Cambridge mieste Didžiosios Britanijos policija dėl virtinės per pastaruosius kelis mėnesius paštu atsiųstų bombų sprogimų sulaukė vieną vyrą. Pareigūnai nurodė, kad sulaukytas vyriškis eina trečią dešimtį. Policija atlieka kratą būste, kuriame vyras buvo sulaukytas, sakė tyrimui vadovaujantis pareigūnas Anton Setchell. A. Setchell, kuris yra Policijos viršininkų asociacijos nacionalinis koordinavimas vidaus ekstremizmo klausimais, teigė, kad krata gali užtrukti kelias dienas. Jis taip pat pažymėjo, kad žmonės vis tiek turėtų elgtis atsargiai, gavę įtarinų paketus.

* * *

Vatikanas nagrinėja siūlymą Katalikų Bažnyčiai ir Anglikonų Bažnyčiai susivienyti, praneša Londono laikraštis „The Times“. Jo žinion pateko projektas dokumento, kurį parengė abi Bažnyčios. Ši 42 puslapių dokumentą numatoma paskelbti šiais metais, rašo leidinys, patikslindamas, kad tekstą „patvirtino abiejų Bažnyčių vyskupai“. Laikraštis primena, kad Anglikonų Bažnyčioje šiuo metu vyksta aštrios diskusijos, ir jai gresia skilimas. Tai susiję su tokio pat ginčijamomis problemomis, kaip homoseksualistų ir moterų išventinimas į dvasininkų luomą.

PRAHA

Lenkijos ir Čekijos premjerai pirmadienį sakė, kad tikriausiai priims JAV pasiūlymą jų teritorijoje dislokuoti priešraketinės gynybos sistemos (PRG) elementus. Čekijos premjeras Mirekas Topolaneckas per spaudos konferenciją su lenkų premjeru Jaroslawu Kaczynski sakė: „Susitarime, kad mūsų atsakymas į JAV pasiūlymą tikriausiai bus pozityvus“. Vokietija savaitgalį kritikavo Jungtines Valstijas už tai, kad JAV neinformavo Rusijos apie pasiūlymą šiose Rytų Europos šalyse statyti priešraketinę bazę. J. Kaczynskis su M. Topolanecku atmetė šią kritiką.

MADRIDAS

Vakarų Europos gyventojai, nusprendę palikti savo šalį ir ieškoti darbo svetur, dažniausiai renkasi Ispaniją. Įmonė „Harris“ apklaususi daugiau nei 6,500 suaugusiųjų Jungtinėje Karalystėje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Italijoje, Ispanijoje ir JAV, paskelbė, kad 17 proc. apklaustųjų norėtų dirbti Ispanijoje, apklausų duomenis pirmadienį paskelbė „The Financial Times“. Entuziastingiausiai dėl Ispanijos buvo nusiteikę prancūzai ir italai. Be to, net 50 proc. italų atsakė, kad norėtų dirbti kitoje ES šalyje, tuo tarpu tik 23 proc. prancūzų pareiškė svarstantys galimybę gyventi ir dirbti svetur.

VARŠUVA

Lenkijoje bus įkurtas pirmasis jūrų pėstininkų batalionas specialioms užduotims ir puolimams iš jūros vykdyti. Batalionas, sudarytas pagal amerikiečių jūrų pėstininkų pavyzdį ir naudojantis jų rengimo programomis, bus dislokuotas Slupsko mieste. Lenkijos gynybos ministerija jau priėmė atitinkamą sprendimą. Iki 2007 metų pabaigos naujojo bataliono pagrindą sudarys populiaris „žydrosios beretės“ — Lenkijos pajūrio gynybos 7-oji brigada. Naujasis dalinys yra didelių permainų Lenkijos kariuomenėje pradžia, nes šiais metais ginkluotosios pajėgos buvo pradėtos transformuoti į specialios paskirties dalinius.

JAV

WASHINGTON, DC

Demokratai JAV Senate nenusiminė po šeštadienį patirtos nesėkmės, kai jų pasiūlytas rezoliucijos projektas, smerkiantis karą Irake, negavo būtinų 60 balsų. Už šį siūlymą balsavo 56 aukštųjų rūmų nariai, tarp jų — septyni respublikonai. 34 senatoriai balsavo prieš siūlymą. Nepateikta balsuoti Senate rezoliucija, kaip ir jau anksčiau priimta Atstovų Rūmų rezoliucija, skelbė, kad prezidento George W. Bush ketinimas pasiųsti į Iraką 21,500 karių pastiprinimą „neatitinka JAV nacionalinių interesų“. Sekmadienį demokratų vadovybė pranešė, jog apsvarstys galimybę pateikti į Senatą dar radikalesnį siūlymą atšaukti G. W. Bush įgaliojimus kariauti karą Irake, suteiktus jam 2002 metų spalį.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Trucking

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

UŽGAVĖNĖS — LINKSMYBIŲ METAS

– Kas nauja pas Tamstas?
– Nieko.
– O pas mus kas buvo!.. Kad susidurskė!.. Visą naktį davės, davės...
– Tai kas gi buvo?
– Gi Kanapinskas su Lašinsku mušės...

Užgavėnės — tai diena, kai vieną kartą per metus visi žmonės turi juoktis, gali visiškai atsipalaiduoti. Juoką, daugiau nei įprasta, šią dieną stengiamasi sukelti įvairiais veiksmais: neįprastu muzikavimu, neįprasta kaukininkų elgsena, vienu kibimu prie kitų. Džūkai sakydavo, jei per Užgavėnės gera nuotaika, bus gera iki metų pabaigos.

Per Užgavėnės taip pat nepatariama namie sėdėti. Reikia kuo toliau nuo namų nueiti arba nuvažiuoti. Pasivaikščiavimas ar pasivažinėjimas Užgavėnėse naudingas ne tik gyvuliams ir augalams, bet ir žmonėms. Kas per Užgavėnės namie nesėdi, tas visus metus turės prągti pakeliauti, naujas vietas pamatyti.

Na, o smagiai pasivažinėjus arba į svečius nuvažiavus, skrandį užganėdinti reikia pagrindiniu Užgavėnių valgiu — blynais. Tiesa, nusistovėjusios valgytojų tvarkos per Užgavėnės nebuvo. Dar 1866 m. M. Valančius rašė: „iškepė blincius, valgėm, paskiau davė šuipinį, ir tą perėmėm“. Juk Užgavėnės — paskutinė žiemos mėsos diena arba

paskutinė diena prieš gavėnios pradžią! Ir dar. Šiuokštu atsisakyti siūlomo valgio, nors būtumėte ką tik nuo gausaus stalo pakilę. Pasak tradicijos, per Užgavėnės būtina vaisindavo kiekvieną į namus užėjusį žmogų. Nors jis ir būtų sotus, privalėdavo kiekvieno mėsos valgio po truputį paragauti.

Jeigu galvojate apie kaukę Užgavėnėms, nė kiek nedvejodami rinkitės ožio kaukę, mat ožys Užgavėnėse atliko labai svarbią funkciją. Atrodo, jog ši kaukė išlaikė archaiškiausią pavidalą, simbolius ir prasmę. Nuo seno ožiui buvo priskiriama vaisingumo skatinimo galia, manoma, kad jame išsikūnijusi javų dvasia. Žmogus, pasirinkęs ožio kaukę, buvo aprengriamas išverstais kailiniais, vaikščiodavo keturiomis, ragus pasidarydavo iš šiaudų grįžtės arba iš šakalių, uodegą taip pritaisydavo, kad ją galima buvo traukti virvute ir judinti. Ožys po pilvą turėdavo maišelį (arba kojine) pripildą pelenų. Jam šokinėjant, pelenai barstomi, dulkinami. Kartais persirengėlis „moteriškes“ mėgindavo ožį melžti, bet jis nesiduodavo, spardydavosi, bliaudavo.

Juoką sukeliančių, ožio kauke apsirengusių, sočių Užgavėnių!

Paruošta pagal J. Kudirkos „Užgavėnės“ ir D. Brazytės-Bindokienės „Lietuvių papročiai ir tradicijos iševijoje“

„Pabaigos svieto“ ženklai

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Iš Apreiškimo šv. Jonui (Apokalipsės) nesužinoti pasaulio pabaigos datos, o štai Mikalda ar Nostradamus įvykius išpranašauja tiksliai pagal tam tikrus ženklus. Taigi, informacijai besotė mūsų visuomenė pastaruosius šaltinius vertina ir skaito labiau nei Šventąjį Raštą. Gal todėl ir eina ji koja kojon su pranašaujamo gyvenimo pabaiga.

Tam tikrą sumaištį dėl Mikaldos ir Nostradamus pranašysčių nesenai sukėlė Vytautas V. Landsbergis (vis tie Landsbergiai!). Jis visose kitose srityse randa išmintingus ir net patraukliai, estetiškai apipavidalintus sprendimus, o pranašysčių reikalą iš esmės apvertė aukštyn kojom, sukėlė tikrą sumaištį tikinčiųjų įvairiomis pranašystėmis sąmonėje. Anot jo, kuo labai tiki, tai ir įvyksta. Jo teiginio negalėčiau neigti, nes pats kartą turėjau skaudžią patirtį: įtikėjau, kad, eidamas per lieptą paslysiu ir įkrisiu į upę, tai taip ir nutiko. Taigi, jei visuomenė įtiki Mikalda, Nostradamu ar kitu pranašautoju, tai ir įvyksta pagal pranašystes, nes savo gyvenimą tvarko pagal tas pranašystes. Antai sovietai vos komunizmo nepastatė, nes daugelis įtikėjo jo realumu (nemaža dalis visuomenės ir dabar tebesimeldžia tai fikcijai).

Daugiausia pranašysčių nuo seniausių laikų skelbiama apie pasaulio pabaigą; vos ne kasmet kokia sekta ar „pranašas“ net konkrečią pasaulio pabaigos datą nustato. Tarp pranašautojų galime rasti ir iškilių asmenybių, mokslininkų. Esą dvasininkas Adomas Jakštas Dabrauskas net yra matematiškai apskaičiavęs (domėjosi ir matematika), kad pasaulio pabaiga ateisianti trečiojo tūkstantmečio pradžioje, o ir kai kurie mokslininkai, įvertinę techninės revoliucijos poveikį klimatui, tokių prognozių neatmeta, randa akivaizdžių pasaulio pabaigos ženklų.

Tarp kitokių pranašysčių, Mikalda pranašaujanti (per nedovanotiną apsilėidimą jos pranašysčių, pas mus knygynuose pasirodžiusių 2003 metais, neįsigijau, neskaiciau), kad prieš pat pasaulio pabaigą moterys suvyriškėsia; mūvėsiančios kelnes, kirpsiančios trumpai plaukus, rūkysiančios tabaką, galiausiai ne tekėsiančios už vyrų, o juos vesiančios, o labiausiai gyveniančios nesusituokę,

kaip tie žvirbleliai, kas pavasarį keis vyrus. Pranašystėse apie nuogų bambų ir sėdmenų viešą rodymą ten nėra dėl suprantamų priežasčių (jei mergelių galvelė tuščia, „razumėlio“ parodyti negali, tai rodo ką vertingiausio, jų nuomone, turi).

Taigi pranašystės pildosi mūsų laikais su kaupu: moterys ne tik išoriškai vyrus mėgdžioja, bet ir moteriškos priedermės nebeįpildo — vengia gimdyti, nors seksualiai atrodyti stengiasi, net tokio pobūdžio konkursuose dalyvauja. Taip ir mažėja tauta, nes moterys tik myluojasi ir, kaip tie vištėgaidžiai, tik kudakuoja, nes joms nei moteriška, nei vyriška giesmė nebeįseina. Pranašystės pildosi, nes moterys jomis įtikėjo, pagal jas gyvena (vyrų mažiau patiklūs).

Ne vien paminėti pranašautojai žmonijai bėdų pridaro. Labai nusikalsta fantastinių kūrinių autoriai, nes, ką jie prifantazuoja, mokslininkai įtiki tokia galimybe ir tol kuičiasi, kol ją realizuoja. Antai toks Jules Verne prifantazavo apie kelionę aplink Mėnulį, o mokslininkai pagamino kažką panašaus į to Jules laivą ir į patį Mėnulį nusidangino. O ko gi ten jiems reikia? Ką ten paliko? Iš Žemės visus syvus baigia išsiurbti, dabar dar į tą romantiškąją naktinį šviesulį gviesiasi.

Nusikalsta visokie kriminalinių romanų bei filmų kurpėjai, nes tiek išdirgina jaunimėlio galveles, kad jie įtiki baisiausių nusikaltimų galimybe, mokosi juos įvykdyti, vykdo.

Filosofijos ir sociologijos ekspertai moko ne blogas pasekmes, o jų priežastis šalinti. Išėitų, kad Mikalda, Nostradamą, Jules Verne Cannon Doyle, reikėtų deginti ant laužo. O jei jų nebėra, jei jų ir kaulai sudūlėję? Todėl, jei nenorime sulaukti „pabaigos svieto“, belieka šalinti pasekmes, vengti naujų pranašų. Jei atsisakysime „pabaigos svieto“ ženklų, pa-

saulio pabaigą patys atidėsime vėlesniam laikui. O pradžią padaryti turi moterys: auginti kasas, dėvėti suknutes ar sijonus, atsisakyti geležėlių ir akmenėlių ausyse, nosyje, liežuvyje bei kitose intymesnėse kūno vietose, prisiminti priesaką „Veiskitės ir dauginkitės ir pripildykite Žemę“. Į moterų tokią nuostatą vyrai tikrai įtikės, atitinkamai atsilieps, nes nuo Adomo ir Ievos moterys sugeba ne tik suvedžioti vyrus, bet iš tikrųjų ir jiems vadovauja.

LIETUVIŲ TELKINIAI

WORCESTER, MA

ŽVILGSNIS Į AMERIKOS
LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ
MOTERŲ SĄJUNGĄ

5-ta kuopa prisimena tas dvi idealistes — tai Antanina Jakaitytė ir Uršulė Jakubauskaitė. Jas likimas suvedė, to paties tikslo — moterų organizacijos steigimo. Jų svajonės ir idėjos 1913 metais tapo realybe.

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų moterų sąjungos steigiamasis seimas įvyko 1914-ais metais gruodžio 13 d. Čikagoje, bet organizacijos steigimo sekla buvo pasėta minėtų idealistų, gyvenusių Worcester, Massachusetts.

Worcester — 5-ta kuopa Moterų sąjungai yra davusi 5 centro valdybos pirmininkes — Uršulę Jakubauskaitę-Daukantienę, Veroniką Liutkienę, Frances Bačinskienę, Julia Mack. Pastaroji 1985 m. pasitraukė iš centro valdybos pirmininkės pareigų ir pradėjo lėšų telkimo vaju Laisvės Statulos remontui. 1985 m. vėjus baigtas. Jos vardas pasiliko įamžintas Ellis Island salos muziejuje.

Aldonos Shumway, vadovavimo laikotarpis buvo nepavydėtinas, nes, sumažėjęs apdraudos skyriuje narių skaičius iki minimumo, jis turėjo būti panaikintas. Didelį darbą teko atlikti centro valdybos pirmininkei Aldonai Shumway. 1990 m. apdraudos skyrius panaikintas.

Prisimename penkias vicepirmininkes: Veroniką Liutkienę, Petronėlę Stoškienę, Marcelę Watkins, Uršulę Daukantienę ir Genovaitę Kaneb, kuri buvo kuopos choro dirigentė. Jai vadovaujant, choras su gražiais koncertais aplankė ir aplinkinius lietuvių telkinius.

Dvi sąjungos žurnalo „Moterų dirva“ redaktoriai: Uršulė Daukantienė ir Matildą Pauliukonienę. Buvusi ilgametė 69-os kuopos pirmininkė Antonia Wackell buvo centro pirmoji vicepirmininkė. Mirė 2005 m., sulaukusi garbaus amžiaus.

Uršulė Daukantienė — pirmoji sąjungos žurnalo „Moterų dirva“ redaktorė. Žurnalas pradėtas leisti 1916 m. spalio mėnesį. Nors pasikeitusi forma ir kitu vardu — „Žiniaraštis“ — buvo leidžiamas iki 2006 m. gruodžio 31 dienos. Keletą paskutinių metų redaktore buvo Šv. Kazimiero vienuolijos seselė Angela Balchunas, bet ji 1999 m. sausio 5 d. staiga mirė. Jos vietą teko užimti sąjungos pirmininkei Dale Murray. Jai tai ne naujiena, nes beveik 30 metų yra buvusi redaktorė, bet einant Sąjungos pirmininkės pareigas susi-

daro per didelis darbų krūvis. Pradėjo ieškoti naujos redaktorės, kreipėsi vėl į Šv. Kazimiero vienuolijos seseles. Seselė Clement sutiko ir buvo „Žiniaraščio“ redaktore iki paskutinės laidos išleidimo 2006 m. gruodžio 31 dienos. Gaila... nutilo ir „Žiniaraštis“, kuris buvo visų kuopų jungtis.

1998 m. rugsėjo 22 d. mirė sąjungos dvasios vadovas kun. Antanas Miciūnas, MIC. Jam esant klebonu Šv. Kazimiero parapijoje Worcester, MA, 15 metų buvo 5-os kuopos dvasios vadovu. Nepraleido susirinkimų. Ne tik dalyvaudavo, bet kiekvieną kartą pasakydavo ir giliai išmąstytą neilgą žodelį. Išmokė punktualumo, laiku pradėti susirinkimus. Jo netekti 5-ta kuopa giliai išgyveno.

Sąjungos pirmininkei atsirado naujas rūpestis, nes sąjungai reikalingas dvasios vadovas. Dabar, kai jaučiamas didelis kunigų trūkumas, buvo sunku jį surasti. Po didelių pastangų ir daug įdėto darbo, pasisekė gauti kun. Antaną L. Markų.

Praeitį primena tuos gražius laikus, kada ALRK Moterų sąjungos kuopos suzydėjo nuo Atlanto iki Ramiojo vandenyno krantų. Jų įnašas į lietuvišką kultūrinį, religinį ir tautinį gyvenimą yra giliai vertingas. Malda, darbas ir aukomis rėmė lietuviškas parapijas. Ne veltui 1993 m. per suvažiavimo užbaigimo pokylį Hartford, CT, klebonas, emeritus Matulis pareiškė: „Moterų sąjunga yra Bažnyčios ranka, pasidarbavusi lietuvių ir Bažnyčiai labai daug. Laikykite lietuvių kalbą gyvą, mokykite vaikus ir anūkus lietuviškai, aukite narių skaičiumi ir švęskite 100 metų jubiliejų“.

Jau Pirmojo pasaulinio karo metu sąjungietės uoliai jungėsi į Raudonojo Kryžiaus veiklą padėti ne tik nuo karo nukentėjusiems pabėgėliams, bet ir kariams fronte. Jos kūrė pagalbos ratelius ir šelpė reikalinguosius. Daug darbo ir lėšų skyrė Lietuvos laisvinimo bei pašalpos darbams.

Sąjungiečių meilė ir šilumą pajuto daugelis atvykusių į JAV po Antrojo pasaulinio karo, ir net tapome šios garbingos organizacijos narėmis.

Sąjungietės niekada nepamiršo Lietuvos reikalų, ypač tais sunkiais, 50 metų trukusios sovietų okupacijos laikais aktyviai rėmė Lietuvos laisvinimo darbus.

Nepamiršta ir pastaruoju metu, nors jau 17 metų Lietuva laisva, bet pagalba dar reikalinga, ypač seneliams, našlaičiams. Sąjungietės artimai bendradarbiauja su „Lietuvos Caritas“ ir remia aukomis.

Šalia Lietuvos reikalų, rūpinamės kultūrine veikla Amerikoje ir ją remiame. Priklausome Lietuvių ka-

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

talikų federacijai, kuri globoja Manchester, MI, esančią lietuvių jaunimo Dainavos stovyklą. Aukomis remiame lietuviškus vienuolynus, spaudą, atsikuriančias Šv. Kazimiero vienuolijos seseles Pažaislyje — Lietuvoje ir t.t.

Nuo sąjungos įsteigimo iki šių laikų joje įvyko daug pasikeitimų, tuo pačiu ir mūsų gyvenime. Daugelio sąjungiečių darbuotojų nebėra tarp mūsų, tačiau jų darbo rezultatai liko. Mes jas visas prisimename ir lenkiame joms savo galvas. Gėrimės centro valdybos pirmininkės Dale Murray per ilgus metus Moterų sąjungai atliktais kūrybingais darbais. Ji sielosi mažėjančių narių skaičiumi, užsidarinėjančiomis kuopomis. 2006 m. rugpjūčio mėnesį per įvykusį sąjungos seimelį Čikagoje atsistatydino iš

centro valdybos pirmininkės pareigų. Gaila, kad nė viena seimely dalyvavusi delegatė nesutiko užimti šių pareigų. Centras likvidavosi. Visus sąjungos darbus ir reikalus pažadėjo sutvarkyti iki 2006 m. gruodžio 31 dienos. Nuo sausio 1 d. 2007 m. kuopos tvarkysis savarankiškai.

Nenuostabu, Dale Murray didelę savo gyvenimo dalį atidavė Moterų sąjungai. Šiais laikais panašus likimas ištinka ir kitas organizacijas. Tad nenusiminkime, nenuleiskime rankų, bet pagal išgales darbuokimės, nepaisant, koks narių skaičius. Tai mano linkėjimas ir kitoms kuopoms, o mūsų visų veikla teatsispindi „Drauge“, kuris tebūna visų veikiančių kuopų jungtis.

Janina Miliauskienė

HARTFORD, CT

Metinis Hartford, CT LB narių
susirinkimas

Gera pareklamavus į susirinkimą atėjo gausus būrys narių ir bendruomenei prijauniančių žmonių. Susirinkimas sušauktas š. m. sausio 14 d., po 9 val. lietuviškų šv. Mišių. Atėję nariai vaišinosi kavute ir gausiais užkandžiais, pateiktais parapijos „KoffeeKlubo“. Kiti tuoj skubėjo susimokėti nario mokesį, apie kurį visus raštu informavo išd. J. Strimaitis. Ant stalo buvo informacijos apie naujos Krašto valdybos narius ir taip pat įvairios nuotraukos iš peritų metų renginių. Nuotraukas galėjo pasiimti, kas norėjo.

V. Kogelis netrukus per garsia kalbį kvietė visus susėsti susirinkimui. Prie prezidiumo stalo sėdėjo valdybos nariai: pirm. V. Kogelis, sekr. D. Grajauskienė, išd. J. Strimaitis ir socialinių reikalų vicepirm. K. Šerkšnienė. Susirinkime dalis valdybos negalėjo dalyvauti.

Susirinkimas ėjo įprasta tvarka: pranešimai, valdybos rinkimai ir nauji reikalai bei diskusijos. Valdybai

atsistačius, bet neatsiradus naujų kandidatų, valdyba sutiko likti dar vieniems metams su sąlyga, kad atskiri nariai padės organizuoti renginius. O tų renginių netrūksta. Pz., šiais metais Šv. Trejybės parapijos vadovybė prašo bendruomenės pagalbos rengiant metinę gegužinę. Taip pat 2007 m. sukanka 50 metų jubiliejus lietuviškai programai „Tėvynės garsai“. Programai daugelį metų vadovauja A. Dzikas. Jam padeda bendradarbiai B. Bernotienė, L. Kapeskas, A. Nenortienė, R. Nenortienė, D. Dzikienė, S. Dzikas, išd. A. Simonaitis ir kiti. Susirinkime dalyvavo E. Giedrimas, Connecticut apygardos pirm., ir dr. D. Giedrimienė, PLB atstovė.

Prieš užbaigiant susirinkimą atsistojimu pagerbti mirusieji nariai – jų buvo ne vienas. Tai O. Stankaitienė, B. Žilienė, M. Banevičius, S. Vismontaitė ir kiti.

D. Grajauskienė

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Auksė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

PASLAUGOS

SANTECHNIKOS
„PLUMBING“
darbai – 24/7 service.
Pigiai, greitai, kokybiškai ir sąžiningai.
Tel. 773-494-9989

www.draugas.org

Lietuvos vėliava Cicero rotušėje

Jau daugiau nei prieš 30 metų (nuo 1973 m.) pradėta tradicija Nepriklausomybės šventės proga pakelti

Cicero miesto prezidentas Larry Dominick (kairėje) Nepriklausomybės šventės proga JAV LB Cicero apylinkės valdybos pirmininkui Mindaugui Baukui įteikė sveikinimą.

Lietuvos trispalvę Cicero miesto rotušės aikštėje, buvo pratęsta ir šiemet. Vasario 15 d. per pietus būrelis mūsų tautiečių ir amerikiečių pareigūnų buvo susirinkę į vėliavos pakėlimo iškilmes bei šios reikšmingos šventės paminėjimą šio miesto valdybos rūmuose.

Šioje šventėje dalyvavo nemaža

garbingų svečių, tarp kurių buvo ir pats Cicero miesto prezidentas Larry Dominick su savo žmona Elizabeth, kiti aukšti miesto pareigūnai: Joseph Virruso, Fran Reitz ir kt. Tarp lietuvių matėme aukšto rango svečių — Lietuvos generalinį konsulą Čikagoje Arvydą Daunoravičių.

Programą pradėjo Cicero miesto renginių vadovas Frank Aguilar, kuris visus pasveikino ne tik savo, bet ir miesto prezidento L. Dominick bei kitų pareigūnų vardu. Jis pakvietė pakalbėti ALTo Cicero skyriaus pirmininką Stasį Dubauską. Šis prisiminė praėjusį savaitgalį Washington, DC, įvykusį pabaltiečių veikėjų susitikimą, kuriame dalyvavo ir Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

Invokaciją skaitė Cicero lietuvių dvasios vadovas kun. dr. Kęstutis Trimakas, kuris prašė Dievo, saugoti Lietuvos laisvę. Prieš tai žodį tarė geras lietuvių draugas, buvęs Cicero miesto narys John Kosciolko, kuris, turbūt, nėra praleidęs nė vienos panašios lietuvių šventės nuo 1973-ųjų metų.

Žodį tarė ir Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje A. Daunoravičius, pabrėždamas Vasario 16-sios reikšmę lietuviams ir Lietuvai. Jis pasakė: „Aš esu laimingas, galėdamas dalyvauti Lietuvos vėliavos pakėlimo ceremonijoje Cicero!“

Buvo grojami JAV ir Lietuvos

himnai. Grojant Lietuvos himną, du šaulių kuopos „Klaipėda“ uniformuoti nariai (Juozas Mikulis ir Stasys Bernatavičius) Cicero miesto Rotušės kiemelyje pakėlė Lietuvos trispalvę.

JAV LB Cicero apylinkės valdybos pirm. Mindaugui Baukui buvo įteikta Cicero miesto valdybos proklamacija Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga.

Susirinkusieji buvo pavaišinti pyragais ir kava. Šias vaišes finansavo Cicero miestas kartu su rengėjais

— LB Cicero apylinkės valdyba, ALTo Cicero skyriumi. Prie vaišių stalo susirinkusieji dar ilgokai šnekučiavosi ir dalinosi išpūdžiais.

Norisi priminti, kad kasmetinis Cicero lietuvių Nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks vasario 25 d. po 9 val. r. šv. Mišių, Šv. Antano parapijos bažnyčioje. Jis bus pravestas parapijos salėje. Pagrindinė kalbėtoja — istorikė Rūta Kuncienė.

Edvardas Šulaitis

Klaipėdos jūrų šaulių kuopos nariai S. Bernatavičius ir J. Mikulis iškėlė Lietuvos trispalvę Cicero rotušėje.

Edvardo Šulaičio nuotraukos

Kur skalpelis ir anestetikai — tik parodos objektai

Vizitas pas gydytoją retai būna malonus, kaip ir priežastys, atgėnančios mus į gydytojo kabinetą. Tuo tarpu apsilankymas „International Museum of Surgical Science“ (IMSS) daugeliui stabtelėjusių šioje paežerės viloje gal ir nėra malonus tiesiogine šio žodžio prasme, bet visuomet siūlantis netikėtumo ir atradimo jausmą.

Šis neretai pagrindiniuose turistų vadovuose apie Čikagą praleidžiamas muziejus yra vienas įdomiausių Jungtinėse Valstijose chirurgijos šakai skirtų muziejų. Keturių aukštų pastate telpa keliolika skirtingų ekspozicijų — pradedant senovės medicina ir baigiant naujausiomis lazerinėmis operacinėmis naudojamomis technologijomis.

Šį neįprastą muziejų 1954 m. įkūrė žymus chirurgas Max Thorek. Gerokai anksčiau, 1935 m. jis įsteigė „International College of Surgeons“ (ICS) — nepelno siekiančią organizaciją, kurios tikslas buvo dalintis chirurgijos žiniomis su kolegomis visame pasaulyje bei šviesti visuomenę apie chirurgijos svarbą moderniojoje medicinoje.

Vėliau įkurtas IMSS buvo tarsi ICS dalis, orientuota į moksleivius, jaunimą bei visus, kurie domisi medicinos ir kasdienio gyvenimo sąlyčių. Profesorius M. Thorek buvo nepakeičiamas užmezgant ryšius. Jis dabartinį muziejų pastatą įsigijo iš turtingos čikagiečių Countiss šeimos. Pastaroji paežerės vilą buvo pastatčiusi pagal 1770 m. Versalyje užbaigtos Luiso XVI ir Marijos Antuanetės „Le Petit Trianon“ vilos pavyzdį. Čikagietiškosios „Trianon“ versijos autorius — žinomas architektas Howard Van Doren Shaw. Šiuo metu IMSS pastatas yra vienintelė iš Lake Shore Drive gatvėje stovinčių seno-

vinių vilų, kuri yra viešas pastatas, prieinamas plačiai visuomenei.

M. Thorek dėka buvo sulaukta eksponatų iš viso pasaulio; mat chirurgų idėja buvo muziejaus kolekcijose pabrėžti jo internacionalumą ir išryškinti įvairių pasaulio šalių indėlį į chirurgijos mokslą. Pradžioje muziejaus salės buvo suorganizuotos pagal pasaulio tautas. Ilgą laiką egzistavo Meksikos, Prancūzijos, Ispanijos, Olandijos kambariai, kuriuose buvo eksponuojama su šių šalių medicina susiję chirurgijoje naudojami daiktai.

Vėliau idėjos ekspozicijas skirstyti pagal tautas atsisakyta, pasirenkant istorinį — chronologinį požiūrį. Taigi šiuo metu lankytojai atskirai gali susipažinti su ortopedijos, radiologijos, oftalmologijos, urologijos, širdies chirurgijos ir kitais kambariais. Didžioji dalis parodų išdėstyta chronologiniu principu, atskleidžiant, kaip vystėsi medicinos žinios konkrečioje srityje ir kaip tobulėjo konkrečių sričių chirurginis gydymas. Čia galima pamatyti pirmųjų primitivių operacijų įrankius bei susipažinti su naujausiomis jokio pjūvio nereikalaujančiomis chirurginėmis procedūromis.

Ypač svarbi muziejaus kolekcija, kurioje sukaupti eksponatai bei medžiaga, dokumentuojantys anestezijos vystymąsi. Kaip pabrėžiama muziejaus buklete, žmonės nuo seno naudojo vienokius ar kitokius anestetikus, daugiausia — natūralios kilmės psichotropines medžiagas, tačiau tik su šiuolaikinės anestezijos atsiradimu chirurgija perėjo į tikrą „ateities mokslo“ lygmenį.

Kita populiari kolekcija — stomatologijos įranga. Viename kambarielyje galima pamatyti ištisą stomatologijos istoriją — nuo pirmųjų įrenginių, labiau primenančių kalvio var-

tojamus instrumentus nei žmogaus burnos priežiūrai vartojamus įrankius, iki mums įprastos, bet vis tiek nemaloningos, dantisto kėdės. Muziejuje taipogi esama sterilizavimo tirpale užbalzamuotų žmogaus organų kolekcijos, kurią silpnų nervų lankytojams siūloma praleisti.

IMSS ypač turėtų sudominti viduriniojo ar vyresniojo mokyklinio amžiaus vaikus, nes jame „gyvai“ galima pamatyti nemažai dalykų, apie kuriuos mokyklose kalbama per biologijos pamokas. Be to, čia nuolat organizuojamos laikinos specialiai temai skirtos parodos ir paskaitos suaugusiems sveikatos bei medicinos temomis. Neseniai atidaryta paroda „The Universal Condition: Enduring and Alleviating Pain“, kurioje išsamiai nagrinėjamas skausmas — reiš-

kinys, su kuriuo anksčiau ar vėliau susiduria visi žmonės, nepaisant tautybės, lyties ar rasės.

Parodoje lankytojai supažindinami su skausmo priežastimis, medicinine jo samprata ir būdais kovoti su skausmu, kuriuos per amžius išstobulino žmonija. Intriguojanti parodos dalis — medikų skaitomos paskaitos skausmo tema. Dėl platesnės informacijos apie muziejų ar konkrečią ekspoziciją galima kreiptis telefonu 312-642-6502 arba apsilankyti internete adresu: <http://www.imss.org>

Muziejus įsikūręs 1524 N. Lake Shore Dr., Chicago, IL 60610. Darbo valandos — antradieniais — šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 valandos popiet.

Monika Bončkutė

Viena iš muziejaus ekspozicijų.

Mielam vyrui, tėvui ir seneliui

A † A

VYTAUTUI AUKŠTUOLIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią ir gilią užuojautą žmonai NATALIJAI (NATAI), vaikams ir jų šeimoms bei visiems artimiesiems.

Buvę Čiurlionio ansamblio draugai Vokietijoje:

Jadvyga ir Edmundas Čapkevičiai

Stefa Gedgaudienė

Aniceta Giedraitienė

Irena ir Henrikas Johansonai

Vincas Juodvalkis

Marija ir Kazimieras Marcinkevičiai

Antanina ir Pranas Petraičiai

Aleksandra Sagienė

Aldona Stempužienė

LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUDIJŲ CENTRO 2006 M. AUKŲ VAJUS

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Tarybos ir Valdybos vardu dėkojame visiems dosniems aukotojams, kurie atsiliepė į mūsų prašymą prisidėti pinigine auka prie archyvų, bibliotekų išlaikymo ir tvarkymo. Vertiname jūsų gerą valią ir nuoširdžiai dėkojame. Skelbiame aukotojų sąrašą (aukos gautos iki 2007 m. vasario 15 d.). Maloniai lauksime naujų aukotojų. Čekius prašome siųsti Lithuanian Research and Studies Center 5600 S. Claremont Ave, Chicago, IL 60636. Primename, kad visos aukos yra nurašomos nuo mokesčių.

\$500 Gražina Liautaud; Vacys Šaulys

\$400 Ambrozaitis, Kazys G.; Balandas, Gediminas;

\$300 Audrius Pliplys

\$250 Rasys, I.

\$200 Aukštikalnis, Valerija; Bieliauskas, Vytautas; Dainauskas, John; Kaminskas, Edvardas; Markevičius, Albinas; Regis, Algis A.; Šumskienė, Nemira; Urba, Aldona

\$150 Ardys, Juozas, Vizgirdai, Marytė ir Juozas

\$100 Bražėnas, Nijolė; Dameika, Sophie; Jucas, Kastytis; Kuras-Cecchia, Irena; Lembergas, Vitalis; Lietuvių opera, Inc.; Lukas, Dalė; Matutis, Audronė ir Gražutis; Nemickas, Rimgaudas; Preikštas Petrusis, Birutė; Racevičius, Janina; Staniškis-Varakojis, Renata; Stankūnas, Magdalena; Urban, Stefa; rev. Urbanas, Ignas; Val, Vito ir Regina; Vanagūnas, Arvydas; Vasys, Dalius; Vasys, Jonas;

\$60 Paskonis, Kazys ir Danutė

\$50 Ancerys, Irena; Andriukaitis, Bruno; Balbata, Adelaidė; Biskis, Birutė; Bobelis, Kazys; Bogušas, Teklė; Bukaveckas, Tadas; Cukuriene, Janina; Cepulis, A.L.; Černius, Rimas; Daugirdai, Ona ir Jonas; Janušonienė, Palmira; JAV LB St. Louis apylinkė; Kasakaitis, Birutė; Kavaliūnas, Jonas; Kojelis, Daina; Kondratas, Ramūnas; Kozica, Birutė; Liepinaitis, Lydia; Maciulaitis, Juozas; Matekunas, Petras; Mažeika, Vytautas; Miglinas, Jonas ir Genė; Momkai, Vaclovas ir Margarita; Musonis, Vytautas; Pakalnis, Vytautas; Pakštienė, Emilija; Prūsas, Zenonas; Raišys, Vidmantas; Razmos, Antanas G. ir Asta; Sidrys, R.; Sinkys, Emilis; Skrupskelis, Enata; Sparkytė, Valerija; Smilga, Aleksas; Stakauskienė, Nijolė; Stonikas, Eugene; Sutkus, Ada;

\$35 Bertulytė-Bray, Ina, Karaška, Maksiminas

\$30 Grybinas, Zigmantas ir Virginija, Norvilas, Algis; Osteika, Antanas;

\$25 Bitėnas, Rimantas; Bražiūnienė, Rūta; Garūnas, Ona; Gečiai, Teresė ir Algimantas; Glamba, Teresė; Gureckas, Algimantas; Jakutis, Julius; Jasaitienė, Elena; Kenter, Gražina; Kliorys, Jadvyga; Kolupailaitė, Eugenija; Lapkus, Domas; Lisauskas, Regina; Majauskai, Kazys ir Elena; Marchertas, Raminta; Mikulis, Juozas; Nakas, Romualdas; Novickas, Henry; Paulius, Romana; Pukštys, R.; Ramanauskas, Liudas; Reskevičiai, Albinas ir Gražina; Smilgienė, Julia; Šalčiūnas Vincas; Šilėnai, V. ir O.; Taunys, Regina; Udrys, Narimantas

\$20 Butikas, Liuda; Čyviene, Birutė; Gruzdis, Vitoldas; Kalvaitis, Navickienė, Birutė; Joseph; Sližys, Stasys; Rūkstelytė-Sundstrom, Eglė; Slapkauskas, Rugilė; Slavinskas, Eugene ir Irena; Stankus, Kostas; Šidlauskas, Stefa;

\$15 Strolia, Faustas; Vidžiūnas, Jurgis; Žygas, Ona;

\$10 ir mažiau Estera Alšėnas, Baltch-Gravrogkas, Aldona; Baukienė, Aldona; Buntinas, Aldona; Peter I. Jokubka, Genovaitė Karsokas; K. Matonis, Rasa Morkevičiūtė, Antanas ir Emilija Paužuoliai, Vytautas A. Ramunas, Antanas ir Alė Razmos, George Sved, Aldona Venckunas

2007 m. vasario 13 d. Čikagoje netikėtai mirė žymus lietuvių išeivijos žurnalistas, literatūros tyrinėtojas, kultūrologas, „Santaros-Šviesos“ federacijos narys, ilgametis „Akiračių“ redaktorius

A † A

LIŪTAS MOCKŪNAS

Liūtas Mockūnas gimė 1934.09.30 Lietuvoje. 1944 metais su tėvais pasitraukė į Vokietiją. Mokėsi Kempteno lietuvių gimnazijoje. 1949 metais persikėlė gyventi į JAV. 1959 metais baigė Drekselio technologijos universitetą Filadelfijoje. 1959-1986 metais Čikagoje dirbo inžinieriumi konsultantu (akmens anglių transporto specialistu) jėgainių projektavimo firmose. Aktyviai dalyvavo lietuvių išeivių kultūrinėje, „Santaros-Šviesos“ veikloje. Bendradarbiavo periodinėje spaudoje („Margutis“, „Metmenys“, „Akiračiai“), nuo 1969 metų — „Akiračių“ redkolegijos narys.

Paskelbė straipsnių apie moderniąją lietuvių literatūrą. Sudarė ir redagavo knygas: R. Šilbajorio „Žodžiai ir prasmė“ (1982), A. Škėmos „Raštai“ (t. 3, 1985), „Egzodo literatūros atšvaitai“ (1989, Vilniuje), V. Trumpos „Lietuva XIX amžiuje“ (1989), „Pokalbių akiračiai“ (1991). Parašė knygą apie lietuvių rezistenciją ir išeivijos vaidmenį joje „Pavargęs herojus“ (1997).

Liūto ir Pranutės Mockūnų namuose Čikagoje nuolat šurmuliavo būrys žmonių, jų namai buvo atviri atvykstantiems iš Lietuvos. Čia viešėjusieji surasdavo ne tik nakvynę, globą, bet ir ypatingą intelektualinę aplinką.

Grįžęs gyventi į tėvynę, Liūtas Mockūnas aktyviai įsitraukė į kultūrinę veiklą, daug padėjo perkelti „Akiračių“ leidybą į Lietuvą. Su entuziazmu dalyvavo įvairiuose Lietuvoje vykstančiuose renginiuose, rašė istorijos, kultūros, literatūros klausimais, visada spontaniškai reaguodavo į svarbiausius įvykius Lietuvoje ir išeivijoje. Liūtas Mockūnas žavėjo ir stebino universalumu, nesenkančia energija, tolerancija, bet kartu ir aštria plunksna, nuolat inspiruodavo naujus projektus, į juos įtraukdavo ne tik bedraminčius, bet ir būrį jaunimo. Jo nonkonformistinė laikysena ir išmintis daugeliui kultūrinį liberalizmą kaip gyvenimo pagrindą suvokiančių žmonių buvo tikra gyvenimo mokykla.

Jo mirtis prislėgė visus mylėjusius ir gerbusius šį ypatingą žmogų.

Atsisveikinimas įvyks š.m. vasario 22 d. Petkaus laidojimo namuose (12401 S. Archer, Lemont) nuo 3 val. p.p. iki 7 val. v (6.30 v. — religinės apeigos).

Amžino poilsio Liūto Mockūno palaikai atguls gimtinėje.

A † A

EDMUNDUI VENGIANSKUI

mirus, skausmo valandose nuoširdžiai užjaučiame žmoną EMILIJĄ BRONĘ, netekusią gyvenimo palydovo ir mūsų Lietuvos karių ilgamečio vadovo. Lai Aukščiausias suteikia Jums stiprybės šiose netekties valandose, o mielam Edmundui tinkamo atpildo Dangaus Karalystėje.

*Antanas Kramilius OAM JP
Sydney Australijos Ramovėnų ir
Šaulių vardu*

Buvusiam draugijos pirmininkui

A † A

EDMUNDUI VENGIANSKUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo mielai žmonai BRONEI ir kartu liūdime.

Union Pier Lietuvių draugija

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“! „DRAUGĄ“ atminkime savo testamente.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Prisimenant Ramunę Kviklytę** – Lukienę, jos 5-ųjų mirties metinių proga kunigai – A. Saulaitis, SJ, ir A. Gražulis, SJ, – aukos šv. Mišias Tėvų Jėzuitų koplyčioje vasario 25 d., sekmadienį, 10:30 val. ryto.

◆ **Vasario 24 d. 12 val. p.p. Rockford** Lietuvių klubas, 716 Indiana Ave., kviečia paminėti Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Jus linksmins tautinių šokių kolektyvas „Klumpė“. Paskanausite lietuviškų patiekalų. Kaina – 8 dol., vaikams – 4 dol. Tel. pasiteiravimui: 815-871-7969.

◆ **Vasario 24 d. Mayfield Banquet Hall**, 6072 S. Archer Ave., Lietuvos Vyčiai ruošia pobūvį, kuriame daugelio lietuviškų organizacijų nariui bei vadovui Sauliui Kupriui bus įteiktas pasižymėjusio asmens žymuo. Muzikinę programą atliks Katherine Jagiella (sopranas) ir Faustas Strolia. Kokteiliai 5-6 val., vakarienė – 6 val. v. Tel. pasiteiravimui: 773-376-4779 (Diann Martin).

◆ **Kun. Kęstutis Kėvalas iš Kauno** vyskupijos, šiuo metu kapelionaujantis Vargdinių seserų vienuolyne Putnam, CT, ir berašantis doktorato darbą, praves rekolekcijas Ateitininkų namuose, Lemont, IL, šeštadienį vasario 24 d. Pradžią 9 val. r. Prieš šv. Mišias bus proga susitaikymo sakramentui. Visi mielai kviečiami. Registracija pas Ireną Polikaitienę tel. (630)-257-2022 arba el. paštu: jpolikaitis@aol.com

◆ **Lietuvos Dukterų visuotinis** susirinkimas įvyks š.m. vasario 25 d. 2 val. p. p. „Seklyčioje“, 2711 W 71st Street, Chicago. Prašom nares ir viešias dalyvauti. Būsime pavaišintos.

◆ **Vasario 25 d., sekmadienį, 2:30 val. p.p.** Lietuvių dailės muziejuje PLC, 14911 127th Street, Lemont, Vytauto Maželio knygos „Portretai“ sutiktuvės. Knygą pristatys Stasys Goštautas.

◆ **Lietuvos generalinis konsulas** Čikagoje kartu su Amerikos Lietuvių meno draugija (pirmininkė Nora Aušrienė) ir muzikinės renginio dalies režisieriumi, kompozitoriumi bei atlikėju Kęstučiu Stančiausku 2007 m. kovo 3 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre (14911 127th Street, Lemont, IL 60439) rengia šventinį vakarą. Vakaro programoje: 6 val. v. jungtinės dailininkų darbų parodos Lietuvių dailės muziejuje atidarymas. 7:30 val. v. Lietuvių fondo salėje džiazas – lietuvių liaudies ir klasikinės muzikos – šokio koncertas.

Koncerto rėmėjai: „Atlantic Express“, „Taurus Mortgage“.

◆ **Kovo 4 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv. Mišių** įvyks Palaimintojo J. Matulaičio Misijos narių visuotinis susirinkimas.

◆ **Kovo 4 d., sekmadienį, PLC Bočių menėje**, 14911 127th Street, Lemont, vyks mokytojų konferencija. 9 val. r. šv. Mišios Pal. J. Matulaičio misijoje. 10 val. r. – registracija, 10:20 val. r. JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė Daiva Navickienė atidarys konferenciją. Kviečiame atvykti visus mokytojus.

◆ **Vienintelė lietuviška Montessori mokyklėlė JAV yra „Žiburėlis“**. Ji veikia savaitės dienomis Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Priešmokyklinio amžiaus vaikų tėveliai gali sužinoti apie „Žiburėlį“ ir Montessori auklėjimo metodą atvykę į mokyklėlę per Atvirų durų dieną šeštadienį, kovo 10 d. 9 val. r. Tel. pasiteiravimui: 630-257-8891.

◆ **Kovo 10 d. 7 val. v. Lietuvių dailės muziejuje**, Pasaulio lietuvių centre (14911 127th Street, Lemont IL 60439) vyks koncertas suaugusiems pagal J. Erlicko dainas „Saugokim savo dienas“. Koncertuos nepriklausomų aktorių trupė – Dalia Mikoliūnaitė, Žilvinas Ramanauskas, Artūras Varnas. Tai 1 val. 30 min. (su pertrauka) dainuojamosios poezijos stiliumi atliekama gera šiuolaikinė lietuviška poezija.

◆ **Kviečiame vaikus ir tėvelius į teatrą**. Aktorių trupė „Teatriukas“ iš Vilniaus kovo 11 d., 3 val. p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) atliks muzikinį spektaklį pagal J. Erlicko poeziją vaikams „Kad būtų linksma“. Prieš ir po spektaklio veiks kavinė. Bilieto kaina – 12 dol. Bilietus galima įsigyti „Lietuvėleje“, „Bravo“, „Smilgoje“. Teirautis tel. 708-681-8094.

◆ **D. Cidzikaitės straipsnyje „Hainabalas: pradžia“** asociacijos su Lietuva neišlaiko kritikos („Draugas“, 2007 m. vasario 17 d.) įsivėlė pora klaidų. Straipsnyje rašoma, kad Švedija pirmoji pripažino Lietuvos nepriklausomybę 2001 m., o tais pačiais metais Lietuva įstojo į Jungtinių Tautų organizaciją. Iš tikrųjų turėtų būti: pirmoji Lietuvos nepriklausomybę 1991 m. pripažino Islandija, o į Jungtinių Tautų organizaciją ji buvo priimta 1991 m. rugsėjo mėn. Ačiū Gediminui Indreikai už klaidų pastebėjimą.

Velykinės paslapties muzikiniai apmąstymai

Sekmadienį, kovo 18 d., visi kviečiami susiburti apmąstymams apie Jėzaus Kristaus kančią, mirtį ir Prisikėlimą. Pastorius Valdo Aušros, kunigo Antano Saulaičio ir „Dainavos“ ansamblio meno vadovo Dariaus Polikaičio sukurta muzikinė, meditacinė erdvė leis iš naujo išgyventi Velykinės paslapties šventumą.

Girdėsite skaitinius iš Švento Rašto ir Teodoro Dubois kantatą „Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai“, kurią atliks solistai Lijana Kopūstaitė-Pauletti, Linas Sprindys ir David Dubois, vargonininkas Ričardas Sokas, kamerinis orkestras ir Lietuvių meno ansamblis „Dainava“.

Renginio pradžia – 3 val. p.p., Trinity Lutheran bažnyčioje (6850 W. 159th St. Tinley Park). Bilietus (15 dol. auka) galima įsigyti „Seklyčioje“, Pasaulio Lietuvių centro parduotuvėje „Dovanėlė“ ir renginio dieną prie įėjimo. Pelnas bus skiriamas JAV Lietuvių Bendruomenės Socialinių reikalų tarybos „Paguodos telefonui“.

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

14911 127th Street • Lemont, IL 60439 USA
E-mail: admin@lithfund.orgTelephone 630-257-1616
www.lithfund.org

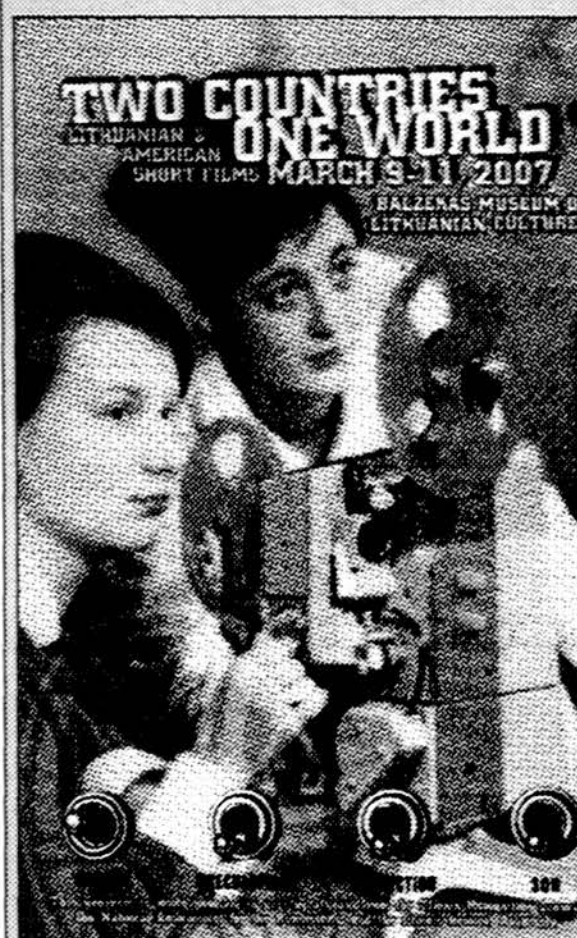
Dėmesio!

Lietuvių fondo stipendijų anketos, kaip ir kasmet, bus priimamos iki kovo 15 d., paramos prašymų ir žiniasklaidos anketos – iki balandžio 15 d. Anketas galite rasti aplankę LF svetainės tinklalapį:

www.lithfund.org

Lietuvių fondo adresas:
14911 127th Street, Lemont, IL 60439
tel. 630-257-1616.

Kino festivalis Balzeko lietuvių kultūros muziejuje

„Dvi šalys – vienas pasaulis“

lietuvių ir amerikiečių trumpametražiai filmai

Penktadienį, kovo 9 d., 7 val. v. žiūrovų laukia kino programa – siurprizas.

Šeštadienį, kovo 10 d., 6 val. v. įvyks susitikimas su Rick Edward Pukis.

Sekmadienį, kovo 11 d., 2 val. p.p. festivalio programoje jaunosios kartos lietuvių kino režisierių trumpo metražo vaidybiniai filmai.

Vietų skaičius ribotas. Prašome registruotis iš anksto kiekvienai festivalio dienai tel. 773-582-6500. Įėjimas nemokamas. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago IL 60629.

Dr. Jūratė Shukis, Fresh Meadows, NY, atsiuntė „Draugo“ prenumeratos atnaujinimo mokestį ir dar tikrai dosnią 100 dol. auką. Nuoširdžiausiai dėkojame.

Antanas Pinkus iš Los Angeles, CA, atnaujindamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo dar ir 55 dol. auką. Tariame širdingą ačiū.

Vasario 16 d. Jaunimo centro valdyba maloniai visus pakvietė į tradicinį Vasario 16-osios minėjimą Jaunimo centro kavinėje. Paskaitą „Tauta ir valstybė šilandieninėje Lietuvoje“ skaitys pagrindinis pranešėjas Bronius Nalnis. Meninę programą atliko Jolantos Banienės mokiniai. Minėjimo pabaigoje visi dalyviai vieningai sugiedojo Maironio „Lietuva brangi“. Nuotraukoje iš kairės: Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė Aušrelė Sakalaitė, Jaunimo centro Moterų klubo pirmininkė Anelė Pocienė, paskaitininkas Bronius Nalnis ir Jaunimo centro valdybos pirmininkė Milda Šatienė.

Laimos Apanavičienės nuotr.